

DOMOVINA

Sredništvo je v Schillerjevih ulicah št. 8. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja dvakrat na teden, vsak torek in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo na leto 8 kron, pol leta 4 krone, 3 mesece 2 kroni. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 18 kron, pol leta 6 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravništvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratne inseriranje znaten popust.

Zopet dve novi nemški šoli ob meji.

Od slov. nemške meje, 5. julija 1905.

Naši narodni sovragi delajo z vsemi silami, da bi slovensko dečo z nemškimi šolami odtujili našemu narodu in ji iz src iztrgali ljubezen do svoje domovine in maternega jezika. Kot gobe po dežju, tako rasejo v zadnjih letih te mučilnice po slovenskem ozemlju, posebno „srečni“ pa smo v tem oziru mi obmejni Slovenci. Kakor hitro izgubimo kako občino ali krajni šolski svet, takoj je pri rokah nemški „šulverein“ da ustanovi namesto slovenske šole nemško — beznico.

Najsevernejši kos Slovenskih goric, t. j. na zgornji strani železnice med Mariborom in Spielfeldom je skoraj ves preplavljen z nemškimi šolami. V Št. Ilju je poleg slovenske tudi slaboglasna „šulfereinska“ šola, pri Sv. Kungoti, pri Sv. Juriju na Pesnici, Svičini in Karčovini so vse nemške. Samo na dveh je še slovenščina učni predmet. Pa to še našim evropskim Japoncem ni dovolj; oni imajo načrt ves ta del Slovenskih goric ponemčiti. Sedaj se namreč z vso resnostjo trdi od nasprotne strani, da se v bližnjem času ustanovita zopet dve novi nemški šoli in sicer najprej v občini Klanjec (Glarz) blizu Svičine, ter ena nekje na Pesnici v župniji Sv. Kungote.

Kar se tiče šole na Pesnici je treba, da natančneje pregledamo zakaj da mariborski prusofili tako skrbe za njeno osnoveitev, ter kako velik udarec bi bil to za nas. V šolo bi se vsolale občine: Ranca, Dobrenje, Kaniža, del Cirknice in večji del občine Pesnica.

Najbolj diši tem našim „prijateljem“ občina Dobrenje. Lepa je, in za kar jim največ je, da je tam od nekega dobrotnika vložena lepa svota za šolo. Namen imajo torej, kar tudi javno govornijo, se te, od Slovana vložene ustanove — polastiti. Ker pa tega brez dovoljenja obč. zastopa ne morejo doseči, so letos Mariborčani na

tišem organizirali ob obč. volitvi majnika nemškutarke in druge nezadovoljne volilce v tej občini in so hoteli obč. zastop izviti Slovincem iz rok. Hvala Bogu in volilcem, se jim to sicer ni povsem posrečilo, a uspeh so imeli vendar lep. Sedaj tečejo rekurzi, a priznati moramo, da se je resno bati zato ob čino. Zatorej opozarjamo vse tamkajšnje šentiljske in mariborske rodoljube, da v slučaju zopetne volitve našince boljše organizirajo in agitacijo pravočasno razvijejo, da v drugič še lepše zmagamo. Kajti če ta občina pade, bila bi to neizmerna izguba: nemška šola se tedaj koj ustanovi na Pesnici, pa tudi odpade eden slovenski ud šentiljskega krajnega šol. sveta. Torej tukaj pozor!

Če se šola na Pesnici res ustanovi, postane ista gotovo vsled obilega kroga štirirazrednica. Gotovo tudi je, da bodo oblastva, koj ko bode ugodna prilika za Nemce, z vso znano silo pritiskala na dotične občine in — šola se bo morala ustanoviti. V tem slučaju je pa nujno treba, da naši narodni krogi v Mariboru, Jarenini, Št. Ilju in Sv. Kungoti pravočasno store potrebne korake, da se slovenščina ne bode izpahnila iz šole. Saj je vendar jasno kot beli dan, da se mora vsak otrok v tistem jeziku poučevati v ljudski šoli, v katerem ga je njegova mamica učila prve besede in prve pesmice!

Vsi narodi, naj si bodo Francozje, Angleži, Nemci itd. dajo svoje otroke najprej v maternem jeziku poučevati in izobraževati, potem še, če je treba — druge jezike. Le mi ubogi Slovenci smo še tako kratkovidni, da mislimo, da nas bode le nemščina srečne storila, le nemščina zveličala.

Še enkrat pa kličemo rodoljubom v tem okrožju: Stojte na straži, podučujte ljudstvo o škodljivosti samonemški šol, pred vsem pa se varujte nemškega „šulvereina“ in glejte, da ne pridete pod njegovo jerojstvo in potem — v nemčurški jarem in — in — narodno smrt! „Slovensko društvo“ v Mariboru in politično društvo v Jarenini, na delo!

Nemška hudodelstva.

Nemška glasila na Srednjem Štajerskem in v Gradcu raztrobljajo vsak, če tudi mal pregrešek Slovencev zoper kazenski zakon tako, kakor da bi bili Slovenci prav hudodelski narod. Mi smo redkokoda, odgovarjali tem skrubam slovenske časti, ker so prihajale od ljudi in listov takih značajev, da dostojen človek sam sebe ogrdi, ako se zmeni za take tolovajske napade.

Zdaj pa je na severnem Nemškem v mestu Halle kazenska pravda proti poslancu Kunertu zaradi govora, v katerem je ob volilni agitaciji rekel, da so nemškega cesarstva vojaki na Kitajskem deželo pustošili, plenili in ženske skrunili, razkrila taka hudodelstva in grozovitosti nemškocesarjskih častnikov in vojakov, da so v sramoto celemu narodu, ki hoče stati na vrha vse kulture. Priobčujemo stvar v pokoro grditeljem Slovencev, da spoznajo svoje oboževance.

Tožen je bil poslanec Kunert, da je s svojim omenjenim govorom žalil nemške vojake, ki so bili svoj čas na Kitajsko poslani. Branil se je toženec tako, da je dal zaslišati kot pričé v dokaz za resnico svoje dolžitve posamezne vojake, ki so bili pri nemškocesarjski vojski na Kitajskem. Ti so potrdili kot očividci in slušniki svojih ušes, da so nekateri od teh vojakov s kitajskimi maliki v kitajskih tempeljih si kurili, da so kupčevalce s kitajskimi maliki obropali, okna kitajskih hiš potrli in dragoceno porcelanino, srebrnino in lišp poropali, živino siloma jemali in je ne plačali in tudi gotove denarje kradli, s katerimi so si nekateri žepe prenapolnili. V Pekingju so kupovali svilen obutlo, ko pa so prodajalci plačilo zahtevali, pretepli so jih Nemci. Ko so priborili fort Taku, pridrli so Nemci v zakladnico. Oficirji pa so vojake nagnali ven iz zakladnice in za sebe pobrali ure in dragocenosti. Spolne skrumbe žensk so se večkrat prigodile, in ko se je neka Kitajka branila nesramnosti nekega nemškega vojaka, zabodel jo je z bajonetom.

LISTEK.

Pozabljeni . . .

Spisal I. Iskrač-Drameljski.

(Konec.)

Bilo je, da so imeli pri Sedlarjevih ženitovanje. Starejša Sedlarjeva hči se je možila. Vefka si ni več zahajala k Sedlarjevim, ker je videla, da je to Mraku neljubo. Nakopali so mu hči enkrat krivično tožbo, in potem jih ni več mral. Sedlarjevi so bili skoro enaki Mlinarjevim. Zviti in neodkritosrčni. Sedlarjevega Janeza vendar ni mogh popolnoma pozabiti. Res je bil Janez dober človek, a videti ga je bilo povsod, pri fantovskem vasovanju, pri pretepu, v krčmi.

Vefka se ga je začela ogibati, da bi ne žalila svojega gospodarja. A Sedlarje je ni hotel v miru pustiti. Posebno se je vsa Sedlarjeva rodbina prizadevala prikupiti se Vefki, ker se je obetal, da bo podedoval. Sveta so zdaj Sedlarjevi gledali, da so brez Mrakove vednosti občevali z Vefko, ker so videli, da to njemu ni ljubo.

Tisto tajno razmerje je postalo med Vefko in Sedlarjevimi vedno gorečeje.

Sedlarjevki je bila Vefka izdala, da je Mrak kupil lepo vazo. Sedlarjeva, ki se je ob gosto-

vanju hotela skazati, je prosila Vefko, naj ji posodi to dni vazo. Vefka, ki bi rada ustregla Sedlarjevim se je dala pogovoriti, in je skrivaj posodila vazo.

No, prišlo pa je, da ravno oni dan, ko je bil ženitovanje pri Sedlarjevih, Mrak pogreši vazo. Mrak je bil zdržljiv in nagel in takoj ga je prijala jeza ko je ni našel na svojem mestu. Poklical je Vefko in jo ostro prijel zaradi vaze. Dekle se je prestrašila, ali resnice si ni upala povedati. Tajila je in dejala da nič ne ve, kam je prešla.

Ko se Mrak le ni umiril, češ, da Vefka mora vedeti, kdo bi bil kaj v shrambi razun nje, se je spomnila, da je nedavno bila v shrambi z njo Marica.

Vefka je bila precej v strahu, kako se bo izmuznila iz te zagate. Tu se je oglasil v njej cni zlobni in škodoželjni glas, da bi bilo najboljšje za njo, ako bi dejala, da jo je Marica vzela. Mislila je da bi za Marico to ne imelo drugih slabih posledic, kakor da bi jo Mrak odpravil, kar bi bilo za njo še posebno dobro.

In tako je Vefka izrekla ime Marice, češ, da je samo ona bila v shrambi.

Mrak se za Marico ni veliko več brigal. Po naključju je ravno tedaj prišla k Mraku Marica. Mrak je sklenil ostro prijeto Marico.

„Ti si vzela vazo iz shrambe“ je ostro prijel Marico.

„Zakaj si to storila? Ali ne veš da bi ne smela?“

Marica se je bila ustrašila Mrakovega ne-navadnega trdega glasu. Sprva ni ničesar razumela, kako in kaj; le to ji je prišlo na um, kaj bi se bila zamerila in s čim pregrešila.

V tem je tudi Vefka prišla blizu. Hudobni glas ji je rekel, da mora svojo nakano do konca izvesti. Strah jo je tudi že bilo, da bi Marica dokazala svoje nedolžnost, in da bi Mrak izvedel, da jo je ona po krivici obdolžila. Tedaj bi bila izgubljena. Zato je nahrulila Marico.

„Ti si vzela, saj sem videla kako si stikala po shrambi.“

Marica pa je trepetala ter z velikimi plašnimi očmi gledala, kaj ji hočejo.

„Ne, Vefka, jaz ne . . . Marija . . .“

Trušč je privabil tudi hlapce, ki so s škodoželjnimi očmi obstopili plaho deklico in silili v njo, naj prizna. Marico je obšel silen strah, nekaj ji je reklo, da ji hočejo nekaj hudega, in začela je bežati.

VI.

Marica še ni prav razumela kaj se je zgodilo in kaj so ji hoteli prej z njo tako dobri Mrakovi. Že samo ena trda beseda bi jo bila

K neki kitajski ženski je vdrlo kakih 20 nemških vojakov, in za pričo zasliski bivši vojak pravi, da je skoz okno videl, ko so štirje zaporedoma jo posilili. — Nekega bolnega Kitajca je eden nemški vojak z okovanimi čevlji tako dolgo teptal, da so se mu ostroge polomile. V cesarskem gradu v Pekingu so oficirji in vojaki pobrali, kar so le mogli in eden višji oficir je vzel okraske ter rekel, da bodo lep okvir za zrcalo v njegovem salonu. Ti okraski so se pozneje v navzočnosti priče naložili na oklopno ladjo.

Vkljub vsem tem izpričanim hudodelstvom zahteval je državni pravdnik kaznovanje obtoženca in trdil, da so izpričani dogodki sploh navadni v vojskah. In res je bil poslanec obsojen na tri mesece ječe.

Ves kulturni svet se zgraža v svojih časopisih nad nemškim državnim pravdnikom in nad sodbo, ki odobruje grozovitosti in zločine, ki bi morali biti pri omikanem narodu nemogoči in se tudi v sedanji vojski goditi: niso!

Taki so maliki spodnještajerskih in graških Slovenožrcev! Sram bodi nje in severonemške razbojnice pred celim izobraženim svetom!

Okrajni šolski sveti ter slovenski jezik.

Od Drave, dne 29. junija 1905.

V štev. 49. „Domovine“ je objavljen pod zgoranjim zaglavjem članek, ki ne sme ostati brez komentarja, ker bi se sicer obudilo napačno mnenje. V njem se nahaja odločna, a tudi neutemeljena splošna obsodba, koje ost je naperjena proti možem, ki brezplačno upravljajo tako imenovano narodno „malo delo“ ter s tem „malim delom“ prikrajšajo svoj vsakdanji življenjski poklic ter v gmotnem óziru sebi več škodijo kakor koristijo.

Dasi drage volje priznamo, da vodijo član-karja dobri plemeniti nagibi in da so njegove pritožbe večidel opravičene, moramo vendar glede okrajnih šolskih svetov sledeče prigovarjati: Sestav okrajnih šolskih svetov ima dualističen značaj, vsaj po dosedanem veljavnem zakonu. Struktura teh korporacij kaže trojno panogo:

a) vladni organi t. j. c. kr. okrajni glavar kot načelnik in od vlade imenovani okrajni šolski nadzornik;

b) zastopnik učiteljstva in katoliške cerkve; c) od okrajnega zastopa izvoljeni člani, ki so istega političnega in narodnega mišljenja, kakor večina istega okrajnega zastopa, ki je za volitev poklican. Da okrajnih zastopov nimamo mi Slovenci v trajno osigurani oblasti in posesti, o tem ni dvoma.

Iz tega sledi, da, ker vladni organi sploh našim težnjam na šolskem polju niso prijazni, nego skrajno nasprotni in ker ima načelnik t. j. okrajni glavar pravico, sistirati vsak sklep, ki se mu zdi nepostaven, imajo člani okrajnega šolskega sveta, ki so odposlanci slučajno v slovenskih rokah se nahajajočega okrajnega zastopa, precej vezane roke. Birokratična premoč jim priškrne vsak nepreviden ali preburen polet v narodnem óziru.

Če bi si ti odposlanci prisvajali kako rekurzno pravico proti ukrepu načelnika, bi riskirali s tem, da vlada razpusti okrajni šolski svet ter

odredi nove volitve. Vlada ima toliko prednjih in zadnjih duric na razpolago, da lahko dela na to, da se preobrne večina v okrajnem zastopu — glej zadnje volitve v ptujskem okraju — in potem sploh ni upati, da kak „narodnjak“ postane član okrajnega šolskega sveta. To neugodno stališče je vzrok, da se še nahajajo žalibog tisti nedostatki glede slovenskega uradovanja, katere člankar po vsej pravici prav krepko ózigosa. V ptujskem okrajnem šolskem svetu se je dosedaj glede jezikovne ravnopravnosti prakticirala sledeča metoda:

Referati in poročila, ki so bili pridodeljeni in odkazani slovenskim ad c) označenim članom, so se reševali izključno v slovenskem jeziku; referati ki sta jih reševala gospod načelnik in gospod nadzornik, so bili seveda nemški. Okrajni šolski svet kot tak ne sme rešiti vprašanja o notranjem poslovnem jeziku in tudi ne sme izključiti nobenega v deželi navadnih jezikov, ker bi s tem prekoračil svoj delokrog. Da se je pa v zadnjem času pomnožilo nemško uradovanje v tej korporaciji v intenzivnem in ekstenzivnem óziru, temu je vzrok metoda in princip sedanjega načelnika okrajnega šolskega sveta, ki meni, da je od njega zavisno, kar spravi v seji okrajnega šolskega sveta in kar reši ex praesidio izven nje okrajnega šolskega, o čemur torej člani ad c) navedene vrste ničesar ne vedo. Če se kdo hoče natančneje informirati, bode koj uvidel in se prepričal, da narodnjaki store svojo dolžnost tudi v težavnih in kritičnih položajih.

Konkretnih slučajev za sedaj ne naštevamo.

Če v posameznem slučaju šolsko vodstvo ali krajni šolski svet spozna iz nemškega dopisa, da se ne navaja seja, v kateri se je dotični predmet v okrajnem šolskem svetu obravnaval, naj se uradnim potom obrne do okrajnega šolskega sveta, ter prosi, da se naznani, v katerej seji se je dotični predmet razpravljal.

Iz odgovora se bode dalo določiti, če je bila zadeva ex praesidio rešena ali v seji. Za uradovanje v poslovnih rešenih ex praesidio sta odgovorna edino le okrajni glavar in okrajni šolski nadzornik. Drugi člani odklanjajo to odgovornost.

Dr. B—n.

Št. Iljske novice.

— „Sonnwendfeier“ so napravile Südmarkine podružnice Št. Iljska, Jareninska in mariborska dne 21. junija zvečer zraven šentiljske kobače. Razno trnje in kosmata hosta se je ta dan dovažala h kobači. Óudno je to, da je takrat, kar se dohaja kariva rize, našega pastorja Habakuka minila ona radikalnost: „Za vsenemški kres je bila dobra tudi hosta iz slovenskih gozdov. Namen tega večera, kakor sploh vsake Helčlove prireditve, je bil golo izzivanje in ščuvanje. Takrat smo prvokrat opazili, da se je teh nemških kričavev toliko zbralo, da so tvorili v kobači dvojno omizje in „Začeva vlanemu“ krčmarju Šaniju so popili par desetih litrov tropinovca ter ducat praženih piščanc... e pardon — zajcev. Ko je napočil čas, da bi se kres začel — bil je že precejšen mrak — začne prvi, kot German najboljši nemške krvi, nadučitelj Sadu, s škatljo „Südmarkinih“ vžigalic kresati ogenj in vsi „Südmarkovci“ ga posnemajo. Pa oh smola, popalijo in zažgejo zadnje šibice, a goreti noče, pa noče! Pošljejo k Flucherji po slamo, da bi rajje gorelo, a ta je nima ne bilke, ker so mu njegove koze že pred tedni zadnjo trohico pozobale. Kaj storiti? Tuhtajo in sklepajo pa tipajo modre plavokrvne vsenemške

butice, kako bi se zakresal ogenj, prosijo Vodana, Bismarka in seveda tudi Lutra, a goreti noče! Sedaj prisveti, vedno novih modrosti poln, direktor Habakuk s svetilko, in sedaj vsa družba ostrmi. Vsi so čepeli namreč krog tistega kupa kamenja, ki torej seveda ni hotel goreti. Ker naše Vsenemce navadno vedno luna trka, torej niti ni čuda, da njih plesnjiva pamet ni razločevala med hosto in kamenjem. Sedaj se pa ekstremno spravimo nad hosto, ki je začela na njih veselje goreti, kar so pozdravili z divjaškim hajlanjem. Kronika tega večera pripoveduje, da je moral baje vsak udeleženec darovati nemškemu bogu na čast tri kaplje svoje krvi ter s tem pokazati, da je res „kerndeutsch“. Pravijo, da je nekdanji kranjski Slovenec, nadučitelj Sadu, prostovoljno k trem še dodal devet kapljic svoje nekdanje slovenske krvi, ogenj je v tem trenutku še hujsje zaplapolal in navzoči zdravnik dr. Wenigerholz je konstatiral slovesno, da je Sadu daroval zadnje kaplje svoje slovenske krvi vsenemškemu bogu v slavo! — Razni govorniki so si svoji germanski nadutosti dali duška s tem, da so se skazali z raznimi „gučami“. Govorili so: Helčl, Sadu, dr. Wenigerholz in baje celo kandidat Wastijan, ki je prišel rogovilit iz Maribora. No, naj so govorili kar so hoteli, mi se za njih neslane guče zmemimo toliko, kakor za lanski sneg. A naravnost pomilovali smo jih, ko so potem kot divji Indijanci plesali okoli ognja skakali čezenj in tulili kot zverina v kakem cirkusu. Priprost mož, ki je začuden opazoval ves neumni dirindaj v bližini, je vzkliknil: „Sam sv. Duh naj pamet razsveti tej gospodi! Pastirji na paši ne počenjajo takih neumnosti kot ti le tukaj!“ Pač res. „Daj Bo norcem pamet!“ — S posmojenimi brkami in lasmi in še bolj posmojeno pametjo so se vrnili proti polnoči ti rassajači v svoja gnezda. Osebna varnost je bila takrat boljša, ker je sodnija tiste zlikovce, ki so metali kamenje v slovenske gostilne, — pokrtačila. — Kaj se učimo mi iz teh komedij? Vidi lahko vsak, da je boj katerega nam ponujajo nasprotniki resen. Kajti iz njihovih govorov spoznamo, da se hočejo za vsako ceno polastiti našega Št. Ilja, polastiti se hočejo rodne naše zemlje in poteptati hočejo pred vsem svete naše pravice. Prisegali so, da prej ne odnehajo, predno se to ne zgodi. Mi pa brez strahu vsprejmimo, ta boj, izbojujmo ga, kajti zmagati moramo! Ne, ne metati puške v koruzo in obupavati, temveč neustrašeno sučimo orožje v našo brambo!

— V lepem številu so se naši narodni krogi udeležili čez vse krasne Ciril-Metodove slavnosti v mariborskem „Narodnem domu“ v nedeljo 2. julija. Posebno so se izkazala naša dekleta, čez dvajset samih navdušenih, za narod in domovino vnetih, z narodnimi trakovi okinčanih mladih slovenskih junakinj je prisostvovalo tej veličastni veselici. Da tuji naši fantje niso izostali, je umevno samoobsebi. Z zabavo smo bili jako zadovoljni in vsak je trdil: Kaj tako lepega še nisem videl!

— **Bridko evili.** Kdo pa? Naš nadučitelj Sadu. Jako hudo se neki jezi nad „Domovino“, a prva skrb mu je, da pridno išče našega dopisnika. A ta brezskrbno dela dalje in se kar nič ne boji ne njega, ter vseh njemu sličnih kosmatincev, zagovornikov in zagovornic. Naš dopisnik je jako radoveden, kedaj bode Sadu imel svojo lutrovsko novo mašo in se že jako veseli tega dneva, tedaj bode njemu na čast z bezgovimi možnarji streljal. Ha, to bo pa „lušno“ v kobači!

— **Prihodnjo nedeljo,** 9. jul. bodo priredila narodna društva mariborska velik izlet k nam. Tako so vendar Mariborčani enkrat spoznali, da

hudo vrezala, kaj šele dolžitev, da bi kradla. Ljudje, ki žive v samoti in sami zase ter so jim neznana razna sleparstva, spletkarije in nestalnost ljudi, so bolj občutljivi kakor oni, ki žive po vaseh in trgih in so vsemu privajeni. Kdor ne stori nikdar nikomur nič žalega in se prizadeva vsem ustreči, je tudi občutnejši. In taka je bila Marica.

Ona ni mogla umeti da bi njo kdo v resnici tatvine dolžil in prišlo ji je na misel, da so se hoteli z njo samo malo pošaliti in ji nagajati. S to mislijo se je tolažila. Zato tega ni hotela Merkulački, ki je bila bolna, nič povedati. Bala se je da bi se starica po nepotrebnem ne vznemirjala.

Vest o ukradeni vazi, in da sumijo Marico se je hitro raznesla. Deklica je bila revna, zato je nihče ni branil, vrhutega je bila malo poznana, da bi njena poštenost bila obče znana. Zato so ljudje to verovali, posebno ker se že navadno vsaka tatvina vrže, na revne ljudi, bodisi po krivici ali resnici.

Par dni potem je že prišla stara Cepridovka do Marice, češ da vse dolže njo, da je pri Mraku kradla. In videlo se je, da je celo Cepridovka sumila o njeni poštenosti.

Marico je obšel silen strah. Vsa je trepetala in jokala. Tudi pričo Cepridovke se ni mogla

vsled prestrašenosti tako opravičiti, kakor bi se imela. Njene oči so se odslej vedno plaho ozirale na vse strani, kdaj se bo prikazal mož z orožjem. In kaj bo tedaj? Nihče je ne bo branil, kajti Merkulačka je bolna, a ona bo preslaba, da bi se mogla upreti in izpričati svojo nedolžnost. Omadeževana bode pred ljudmi za vse žive dni in ono edino, kar ima, dobro ime in nedolžnost, ji bo vzeto. Ljudje jo bodo sovražili in zaničevali.

Kake četrt ure od kočje je v gozdu ob kolovozni cesti stala stara kapelica. To kapelico, od vseh zapuščeno, si je bila prisvojila Marica in k vsakemu večjemu prazniku je nosila doli rože in kite za Marijino podobo. Tudi sedaj v največji svoji sili in strahu je tekla doli. Prijatelj in sosedov, da bi ji hoteli in mogli pomagati, ni imela; edina Merkulačka, ki jo je ljubila, je ležala bolna. Če bi ji povedala, bi se znala razjeziti, in bolezen bi se še shujšala.

Gredočo doli jo je obšlo veliko kesanje. Zakaj se je podala doli med svet k Mraku?! Kako prijazen in nežen je tu svet v gozdni samoti, tam pa je tako krut ter neusmiljen. Tu ji ne stori nihče nič žalega, nikdo je ne zaničuje.

Par dni potem je Merkulački odleglo, da se je počutila veliko boljše. Marica ni mogla več strpeti in povedala ji je vse, kar se je bilo

zgodilo pri Mraku. Merkulačko je to jako užalilo in posebno se je srdila nad Vefko. Bistroumna Merkulačka je namreč takoj sprevidela, da je to mogla povzročiti le Vefka, da je po krivem obdolžila Marico v svoji zavistni bojazni, da bi tudi ona kaj podedovala za Mrakom.

Merkulačka je lepo učila Marico ter jo navajala na one misli, ki so deklico prej osrečevale. Starica je imela dosti izkušenj iz življenja. In pravila ji je, kako da ono vablivo, kar daje svet, je ljudem tako kratko in nestalno, kakor lepa mavrica v večernem solncu.

VII.

Mraka je bila zadela nesreča. Nekoč ga je v gozdu vajela noč in v temi je pačel v nek jarek ter si zlomil nogo. Moral je noč prebiti v gozdu. Drugo jutro ga je našla Marica. Hitro je bežala k bližnji hiši in spravili so Mraka domov. Z nogo je sice okrevaj, a prehladil se je bil v gozdu in potem dolgo ležal bolan...

Bil je popoln na vseh Svetih dan.

Tisto popoldne je vse hitelo k svojim rajnikom na pokopališče. Tudi Mrak se je napotil tja. Nobenega ni imel doli, da bi bil njegov, ali čim bliže prihaja človek h oncu življenja, rajši pohaja na mesto, kjer bo malo tudi sam trohnel. Mrak je bil ravno stal iz hude bolezn.

je treba se začeti bolj brigati za prelepi naš št. Ilj. Torej na veselo svidenje v slovenskem št. Ilju! Bratje naši, mi vam veseli kličemo: Čez vse dobrodošli!

— **Ciril-Metodov večer** smo šentiljski Slovenci zažgali po naših krasnih gričih tako lepo ševilo kresov kot še nikdar dozdej. V celi župniji jih je gorelo čez deset. Najlepsi so bili na Resnici in št. Ilju, da celo v daljni Selnici smo zapazili enega. Ta večer je pokazal obmejni naš slovenski rod, da mi krepko živimo in se za narod tudi — bijemo, če bi treba bilo. Blagovestnika sv. Ciril in Metod, varujta nam slovenski rod!

Slovenci v Zagrebu.

„Pokret“, glasilo hrvatskih naprednjakov piše:

Bratska vzajemnost jugoslovanskih narodov se je manifestirala to leto v Zagrebu že tretjikrat; v ugodnem spominu so nam ostali dnevi, ko so nas obiskali bratje Bolgari in Srbi, veselega srca smo pozdravili na komerzu bolgarske dijake, ki so prišli iz Zofije na našo univerzo, a v sredo so nam došli v goste Slovenci iz Celja, da pride koncert v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“. Zagrebško občinstvo jih je sprejelo v lepem številu na kolodvoru ter s pesmijo in vikliki „Živili Slovenci!“ „Živele Slovenke“ spremlilo do „Kola“, kjer jih je pozdravil predsednik Irkanec.

Zvečer je bil vrt „Kola“, kjer je „Celjsko pevsko društvo“ priredilo koncert, popolnoma poln. Ko so se mili nam gostje pojavili na pozornici, jih je pozdravilo občinstvo z burnim aplavzom. In začel se je lep intimen slovanski večer. Program je bil sestavljen od samih slovanskih točk. To so bile pesmi slovanskih, čeških, poljskih, bolgarskih in hrvatskih skladateljev, a bil je na programu tudi „Rukovet srbskih narodnih pesmi“ od Stj. Mokranjca. Pevci „Celjskega pevskega društva“ in lepa kita slovanskih krasotic so izvajali z največjo preciznostjo točke programa pod izvrstnim vodstvom dirigenta in glasbenika dr. Schwaba. Ves zbor „Celjskega pevskega društva“ je sijajna zvezban, solisti in solistkinje so nas zadivili s svojimi ugodnimi glasovi, a spremljevanje pri solo-petju je bilo tako harmonično, kakor da se iz daljave slišijo prijetni glasi glasbe.

Z krasno slovansko pesmijo se je zabavalo občinstvo vrlo ugodno. — — —

„Agramer Tagblatt“ piše o koncertu.

Na povabilo kluba „Sv. Ciril-Metodski zidari“ je priredilo tu pretečno sredo okoli 90 slovanskih pevk in pevcev iz Celja na vrtu „Kola“ s sodelovanjem deželno-brambovske glasbe koncert v prid „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Ko so še pripeljali gostje ob 3. uri 40 min. na južni kolodvor, so bili od mnogobrojnega občinstva navdušeno pozdravljeni.

Po kratkem pozdravu g. E. Kornitzerja je odgovoril predsednik „Celjskega pevskega društva“ gosp. R. Salmič z daleč se razlegajočim glasom: „Vašemu pozivu, da sodelujemo pri dobrodelnem koncertu, smo se z navdušenjem odzvali. In kako tudi ne? Saj smo mi, spodnještajarski Slovenci, najbolj teptan narod v monarhiji. Mi imamo za svoje narodne nasprotnike zdrav srd, za svoje prijatelje pa istotako živo in globoko ljubezen. Z nami bratski zvezani Hrvatje, ki nam vsikdar in povsod stoje na strani s svojimi odkritosrčnimi simpatijami, naj žive! Živili! Živili!“

Ko so še zapeli Celjani pozdrav na Hrvate, se je začel pomikati sprevod z društveno zastavo na čelu med živahnimi klici in med cvetnim dežjem proti poslopju „Kola“. Tudi tu so se menjali srčni nagovori med predsednikom „Kola“ in celjskega pevskega društva. Potem so se dali na podiju fotografirati slovenski pevci in pevke.

Obisk koncerta je bil tako obilen, da je bil prostoren in lepi vrt kmalu do zadnjega kotička zaseden. V zadnjem hipu pa je grozila s Sljemena izbruhnihi nevihta, vse je gledalo strahoma proti oblakom, katere pa je ugoden veter nagnal proti vzhodu, ne da bi kvaril slavnost.

Skrbno izbrani program je nudil slovenske, hrvatske, češke, da, eno rusko in poljsko pieco, torej samo slovansko muziko, jako precizno in izborno. Samoosebni umljivo je naše občinstvo petje slovanskih gostov, zlasti mešane zборе, živahno pohvalo. Krasni alt- in sopran-glasovi dam so se zlivali skupaj s svežimi tenorji in polnimi basi, ki so včasih mogočno naraščali, pa zopet se izgubljali v pianissimu, da so poslušalci strmeli brez diha. Jako dober utis so napravili tudi solo nastopi g. dr. Gv. Serneca in spretno spremljevanje njegove setre gđc. Mile Sernec. Dr. Sernec razpolaga z prav simpatičnim baritonom. Splošno se je prijetno opazala sigurna intonacija in dobra šola slovanskih pevcev. Neutrudljivi zborovodja dr. A. Schwab je prejel mnogo najsrčnejših znakov priznanja.

Med odmorom je stopil g. M. Kresič na oder, da pozdravi slovenske goste v imenu hrvatske pevske zveze z navdušeno sprejetim nagovorom.

Po odmoru so se izvedle še tri točke med splošnim navdušenjem občinstva. Tedaj pa se zaslisi med splošnim razburjenjem občinstva, da je nadaljno izvajanje programa policija prepovedala. Imele so se namreč zapeti neke srbske pesmice, a zoper te so demonstrirali neki mladiči.

V splošnem razburjenju je povzel Slovenec, Salmič, besedo: „Mi, Slovenci, se s hrvatskimi pevci ne moremo niti po številu, niti po kakovosti meriti. Ali naše s krvjo in solzami prepojene pesmi nam prihajajo iz najgloblje duše. In iz globočine duše kličem imenom svojih rojakov: Naš bratski narod, Hrvatje, naj žive! Živili! Živili!“

Materijelni uspeh koncerta je bil velik.

Domače in druge vesti.

— **Javna telovadba „Celjskega Sokola“** se vrši v soboto ob pol 9. uri zvečer na dvorišču „Narodnega doma“ in so vabila že odposlana. Omenjamo, da je ta večer nekak šolski zaključek telovadnega ponka leta 1904/1905 in videli bomo velik napredek naših pridnih telovadcev. Med najbolj zanimive točke spadajo vaja s palicami, katero izvajajo sokolske matere, in cenjene matere bodo videle svoje mlade hčerke, s kako vnemo in eksaktnostjo bodo izvajale vajo. Tudi vaja mladih gojencev je dokaz marljivosti in ustrajnosti. — Vabimo raditega vso šl. narodno občinstvo, predvsem pa cenj. dame, da prisostvujejo častnemu večeru našega „Celjskega Sokola“ ter privedejo seboj tudi otroke ter se tako sami prepričajo o telovadnem uspehu, otrokom pa dajo novo veselje do telesnih vaj. Po končani telovadbi se vrši jour fix, pri katerem svira „Celjska narodna godba“ in naši pevci pa bodo gotovo zapeli kako mično pesmico.

— **Šoštanjski Slovenci** vabijo na velik vrtni koncert, ki se vrši v nedeljo. Kdor ima ta dan čas in priložnost, naj obiše vrle Šoštanjčane. Ne bo mu žal!

— **Občeslovensko obrtno društvo v Celju** je razposlalo vsem narodnim rodbinam v Celju naslednjo okrožnico: P. n. Spolnjujoč društveno dolžnost, namreč pospeševati slovensko obrt, usoja si zgoraj navedeno društvo priporočati Vašemu blagorodju novega narodnega obrtnika v Celju namreč g. **Josipa Stelcer**, ki je otvoril dne 2. julija 1905 svojo moderno urejeno, vsem higijski zahtevam zadostujočo mesnico v Celju, Graška cesta št. 22 (v hiši g. Ant. Kolenca). Z ozirom na to, da zagotavlja svojim cenj. odjemalcem najreelnejšo postrežbo, ga priporočamo v blagohotno naklonjenost in podporo vsem p. n. narodnim rodbinam. — Celje, dne 30. junija 1905. Ob tem pozivu spominjamo vse narodne kroge v Celju, v prvi vrsti našo inteligenco, na to, da sedaj velja, da podpiramo z naročili edino slovenskega mesarja, g. Stelcerja. Tožili smo časih, niti svojega mesarja nimamo; evo, zdaj je tu, in sicer vrhu najstrožje solidnosti in najfinejše postrežbe je narodnjak, kar ga je! Ne dajmo, da bi propadla njegova obrt; potem ne dobimo na to mesto zopet svojega človeka. Vljudno pozivljemo vse slovenske gospe in gospodinje, naj kupujejo le pri tem našem obrtniku; sprva ga je treba podpirati, in sicer vsi, da se okrepi gmotno in more ustreči vsem zahtevam, ki se stavijo nanj. Ker ima politični list nalogo, da vodi javno kontrolo nad narodnim gospodarstvom, zato naj narodno občinstvo oprost, da ga spominjamo na to.

— **Državnozborna volitev v mariborskem okraju.** Dne 5. t. m. se je vršila v mestni skupini Maribor-Ptuj državnozborna volitev. Dobili so glasov: Šinko 329, Wastian 1061, Pfrimer 730, Hilari 265. Leta 1901 je dobil slovenski kandidat, dr. Pipuš 253 glasov, torej smo Slovenci napredovali za 76 glasov. Razmerje glasov oddanih za slovenskega kandidata, se razdeli po posameznih mestih sledeče: Maribor 59, Ptuj 21, Ljutomer 50, Ormož 27, Središče 128, Vuzenica 3, Slovenji gradec 17, Slov. Bistrica 7, Št. Lenart 17. Potrebna bi bila ožja volitev med Wastianom in Pfrimerjem, a ta se je odrekel kandidaturi, torej je zmaga Vsenemcu Wastianu zagotovljena. Slovenci so v vsakem volilnem okraju znatno napredovali, le Slov. Bistrica je ostala pri istem številu (7); nazadoval je Marenberg. Wastianu so pomagali do zmage osobito c. kr. uradniki, ki so z neverjetnim terorizmom vplivali tudi na druge volilce ter s tem odločili ugodno za Wastiana. Pri slovenskem uspehu je udeleženo tokrat tudi častno „Slov. društvo“, ki je s tiho kakor javno agitacijo ter z volilnimi shodi poseglo v volilno borbo. Med vsenemci v Mariboru vlada velikansko veselje nad izidom. Slovence so častno izšli iz boja ter svetu pokazali, da so se pričeli gibati in napredovati.

— **Kres na predvečer sv. Cirila in Metoda**, ki ga je prižgalo „Celjsko pevsko društvo“,

skreval pa še ni bil popolnoma in tudi nadejal se ni, da bi bil še kedaj popolnoma zdrav.

Bil je prijazen jesenski dan, in na pokopališču je bilo vse živo. Eni so krasili gomile svojim rajnkim, drugi pa so postopali iz radovednosti in zabave. Največ jih je bilo ob grobeh z lepimi nagrobnimi spomeniki. Na drugi strani ob pokopališčnem zidu, kjer so stali borni leseni križci, so bile gomile zapuščene. Tu so počivali revni ljudje.

Samo pri eni revnih gomil sta bila Mrakova znanca Marica in Šimek in kitila grob. Mrak je šel mimo njih, kakor bi ju ne poznal. Rad bi bil vprašal kaj, ali nekaj mu je ležalo na srcu; do danes ni mogel govoriti kakor drugokrat. Od onega časa ni bilo Marice več blizu, a nekaj mu je pravilo, da so jo bili obdolžili po nedolžnem. Ko je mimogrede zopet ji pogledal v velike nedolžne oči, je bil docela prepričan, da je deklica nedolžna in težko mu je bilo posebno zato, ker se ga je bila takoj usmili v gozdu.

Po tem, kar je bilo, mu je bila Marica bliže kot kedaj, in z neko ljubeznijo je mislil na dobro deklico.

Saj bo, si je mislil Mrak, skoro njim enak, skoro bo tudi on pozabljen. Počival bo v grobu, in ne bo roke, ki bi bila blizu, ki bi sadila rože na njegov grob.

To popoldne je videl na pokopališču dosti slik in prizorov, kako je v resnici človek po smrti kmalu pozabljen, če tudi je bil bogat v življenju. Ljudje na grob polagajo rože, zraven pa se med seboj zabavajo. Grobove kitijo samo, ker je tako navada.

Drugačna pa sta Merkulačkina „otroka“, Šimek in Marica. Onadva se ne brigata za ljudi okrog njiju, in čuti je da se pogovarjata danes o rajnkem, ki leži v grobu.

In komu dičita grob? Kdo je tam pokopan, bi bil rad izvedel. Mrak je naročil svojemu hlapcu, naj izve, zraven pa naroči Marici, da pride k njemu.

Mrak je zvedel, da je tam grob že davno umrle revne žene. Marica in Šimek je sama nista poznala, a Merkulačka je pravila, da je bila njena prijateljica. Zato ji onadva krasita grob, in doma molijo za njo.

Mrak je bil ginjen ter si je mislil: „Samo revni pozabljeni ljudje se spominjajo tudi pozabljenih“.

Marica ni hotela za svojo pomoč v gozdu biti od Mraka poplačana. A prosila je nekaj drugega.

Ko je namreč Mrakov hlapec govoril na pokopališču ž njo, mu je Marica potožila, da jo še vedno boli, da je v Mrakovih očeh tatica.

Ona ničesar ne zahteva, ampak samo, da bi ji dali nazaj najdražje, dobro ime.

Hlapcu se je zasmilila in potegnil se je za deklico. Vedel je, kje je bila vaza, a na Vefkino prošnjo, je dozdej molčal. Zdaj je pa sklenil Mraku vse povedati.

Nekaj dni potem je prišel k Merkulački nekdo od Mraka z naročilom za Marico. Gospodar je zvedel, da je bila ona po nedolžnem obdolžena in tako se je razjezil na Vefko, da jo je za vselej zapodil od hiše. Mrak obžaluje, da je Marica bila obdolžena in ponudi ji, če hoče priti k njemu.

Samo kratek je bil Maičin boj z mislimi in željami ob tej ponudbi. Odločila se je, da ne gre, in naročila, da se lepo zahvaljuje.

Kmalu potem je umrl Mrak in pol svojega premoženja je volil Marici, drugo ostalim domačim revežem.

Marica je šla na novi dom, vzela presrčno slovo od kapelice, a zraven obljubila Mariji, da je ne pozabi nikoli. Kmalu potem so se začeli oglašati snubači; omožila se je s pridnim in poštenim mladeničem.

Na njeni svatbi je igral Šimek na orglice kakor nekdanj ob tihih večerih v samotni gozdni koči.

se je krasno obnesel. Že ob 6. uri zvečer so začeli grmeti strelci raz Starega grada, naznanjajoč Celjanom začetek slavnosti. Ob pol 9. uri pa je vzplamtel kres sam, ter nebroj raket je švigalo v zrak. Krepko so naši vrli pevci zapeli in daleč na okrog je odmevala slovenska pesem. Ravno tako je bila tudi narodna godba jako marljiva. In kakor na signal vzplamteli so tudi po vseh okoliških hribih in gričih kresovi. Da, celo družba Nemcev tam nekje pri kapucinskem mostu je bila za naša slovanska apostola tako vneto, da je prižigala na vrtu ogenj ter spuščala rakete. Ob pol 11. uri podala se je nedogledna množica ljudstva, spremljana od nebroja lampijonov iz Starega grada v „Skalno klet“, kjer je koncertirala narodna godba, pod vodstvom neumornega kapelnika g. Koruna. Tudi pevci so zapeli več krasnih pesni. Tako se je torej ta slavnost res prekrasno zvršila na veliko jezo celjskih nemčurjev, katere je kaj neprijetno zgečkala po vsem mestu se razlegajoča slovanska pesem in na veliko zadoščenje Slovencev, ki so faktično dokazali, da so na svojih tleh sami gospodarji.

— **Oj, ta celjska pošta!** V rokah imamo dopisnico naslovljeno v Teharje pri Celju. Celjska pošta je pošteno pritisnila pečat oddaje 30. junija 1905, toda Teharje, kdo ve v Celju, kje so; in možato je poslala dopisnico v Edlach na Nižje Avstrijsko, kamor je dospela 1. julija 1905; — no, tam se jim je gotovo malo čudno zdelo, da celjska pošta išče Teharje tako daleč in poslali so nesrečno dopisnico v Dunajsko Novomesto, kjer so pa pogruntali da bo to bržkone kje nižje in potovala je 3. julija v Laški trg, tam so končno presekali ta gordijski voz ter jo 4. t. m. poslali v Store, kjer je teharska pošta. Po preteku 5. dni je srečno dospela v roke naslovljenca, ki stanuje le pol ure od Celja. — Naročnik se nam pritožuje, da njegov list včas roma po štiri dni po drugih poštah, predno mu pride v roke. Ogorčen pristavlja: Če so v Celju pri pošti takšni gospodje, da ne vedo, kje je Oplotnica, ali če ne znajo čitat, potem pa naj rajši pri celjskih Nemcih krave pasejo!

— **Kres pijanih dervišev iz nemčurskega tabora** je 28. m. m. uspel — kakor ve „D. Wacht“ — tako sijajno, da so se nebeščanom v Walhalli cedile sline, videč tolpe celjskih prismojencev, kako so skakali čez ogenj, ki se je kadil in smrdel, kakor bi žgali same odpadke in gnjile cunjice. Kres je pozdravil trgovec Krick (krik), in „D. Wacht“ piše: „Tedad stopi s čelado in perjanico in svitlim orožjem, zaviti v volčjo obleko. German (!) Krick in zagovori ter zapriseže ogenj.“ — Kdor je menil, da so celjski nemci še količkaj razsodni in trezni ljudje, bode odslej gotovo vedel, da so v nam nasprotnem taborn zbrani sami volkovi in norčki. Vsaka resna beseda bi bila odveč; lepega dne bomo videli svoje komedijantske sode z šiljastimi kučmami, pisanimi hlačami ter zvončki. Pravi po modri norcev, nastopati po mestu.

— **Svečar in medičar**, ki vodi Faningerjevo obrt — piše se menda Radosch — nastopa skrajno izzivalno in žaljivo za Slovence. Drzen postaja, da je groza; menda v zahvalo, ker ga rede slovenski groši. Opozarjamo župnike po deželi in občinske predstojnike, naj se zavedajo, da človek, ki žali naš narod, je smradljiv gobavec, katerega treba odstraniti. Poučite ljudstvo, naj se ogiblje tega človeka; naše gore list je g. L. Pokorny, na katerega spominjamo vse botre sedaj ob času birm.

— **Gospod Milan Detiček**, sin gospoda notarja v Celju, je napravil 4. t. m. judicijelni državni izpit in nastopil notarsko prakso v očetovi pisarni.

— **Velika narodna slavnost v Mariboru** dne 2. julija je bila nekaj izvanrednega. Česar ni storila v tem slučaju v resnici občudovanja vredna požrtvovalnost mariborskih in okoliških narodnjakov, k temu je pripomoglo še prelepo vreme, dasiravno je bila vročina že preobčutljiva. Ves „Narodni dom“ z vsemi svojimi prostori je bil vporabljen in je bil tudi temu primerno nad vse krasno okrašen. Nad vhomom je visela velika trobojnica, ki je naznanjala, da se vrši ta dan v tej hiši velika slovenska slavnost. Na vrtu se je nastanila družba abnormitet, „Barvan in Beli“, ki je vzbujala občno veselje. V drugem kotu si je postavil Kašperček svoj dom gledališke umetnosti. Na kegljišču so se nastanile narodne dame ter so stregle z različnimi krepili; posebno živahno je bilo v vinotoču. V sredini vrta pa je stal krasen paviljon — cvetličnjak. Vrhutega je bil postavljen na vrtu nad vhomom v vežo velik oder za godbo in za pevce. Petja je bilo primeroma zelo malo na programu, ali kar se je nudilo, bilo je izborno. S posebnim priznanjem nam je omenjati domače pevce pod vodstvom g. Čirič-a, jareninske pevce ter izborni pevski zbor akad. društva „Tabor-ja“ iz Gradca. V veži so se nastanili vrli Čehi „Klub Čehů v Mariboru“ kjer so točili v prid slavnosti podarovano pivo budjevičke pivovarne. Razuntega je bilo v veži nastanjeno še strelišče. Prostori „Bralnega društva“ so bili spremenjeni v hladno gostilno v gozdu s plesiščem. „V „Čitalnici“ pak so otvorile dame „narodno kavarno“. Naravnost razkošno je bila opremljena mala dvorana v I. nadstropju. Udeležili so se prireditve „trgovskega kluba“ vsi mariborski narodni trgovci. V

mali dvorani drugega nadstropja se je zopet nastanila vrta „Podravska podružnica planinskega društva“. Takrat je zapustila visoke gore, naši planinci so jo mahnili tokrat v Postojnsko jamo, od tam pa na Bled. Spojitev teh dveh naravnih čudežev Slovenske zemlje imenovali so „Vilin dom“ in bil je tudi pravi „vilin dom“. Originelnost Rušancev je občudoval sleherni! To v kratkih potezah zunanji oris slavnosti! Manjka mi pesniška navdahnjenost, da bi podal temu popisu isto vzneseno lice, ki si je ta slavnost v resnici zaslužil. Pač pa rečem, da je bil ta dan v najlepšem pomenu besede dan slovenskega veselja. Saj še ni dolgo od tega, ko si mariborski Slovenci niti navadnega, res slovenskega prijateljskega večera hiso mogli prirediti. In sedaj? Slavnosti te vrste bi tudi drugim narodom delale vso čast! Eno željo bi izrekel: Te velikanske množice kmetkega in tudi priprostega mestnega ljudstva čutijo slovensko in so se udeležile slavnosti v ta namen, da si utrde svoje dobro slovensko prepričanje. Kdor pozna to ljudstvo, mora priznati, da smo Slovenci zmogni doseči vse; ali kedaj? Oficirji se morajo družiti s priprostim moštvom!

— **Posek — pogorel.** Loški paša Posek vsiljuje ob vsaki priložnosti okoliškim kmetom ptujsko krotu, zlasti pa ob nedeljah v hranilnici, kamor zahajajo kmetje iz Loč in sosednih vasi. A v nedeljo je ta graščak prav pošteno pogorel. Med drugimi vsilil je tudi zavednemu kmetu in posestniku umetnega mlina Fr. Vucaju smrdljivega „Štajerca“. Toda vrli narodnjak ni dolgo premišljal, ampak zgrabil je krotu za vrat in jo zadalil vpričo Poseka in mnogo štajerčevih pristašev. Ko je prišel drugo nedeljo vnovič v hranilnico, vpraša ga oblastno loški graščak ponudši mu zopet „Štajerca“, če ga ima „koraš“ drugič raztrgati. Predno pa je izgovoril Posek zadnjo besedo, ležala je zopet giftna krotu raztrgana na sto kosov pred njegovimi nogami. Posek pa je pihal kakor kovaški meh in stisnil rep med noge. To storite vsi, slovenski kmetje in kmalu bodo nehali grajščaki mešetariti z giftnimi krotami.

— **Laški trg.** Naš tržki županski urad se je pokazal zopet v najrši luči nemčurske nestrpnosti. Dokaz imamo na občinski tabli. Tam je nabit razglas c. kr. namestništva v Gradcu, toda kako! Slovenski del razglasa se je tebi meni nič upognil pod nemškega, tako da je z njim vred skrita tudi polovica cesarskega orla in polovica namestnikovega podpisa. Zdej, uboga slovenska para, pa vohaj, kaj je na oni strani papirja za tebe napisanega! Ali ni to najpredrnejše kratenje pravic tukajšnjih Slovencev, katerih je 99%? Lj ni to naravnost norčevanje iz naredb namestništva!? — „Mi imamo Slovence radi“ — izrazila se je pred kratkim neka oseba pri županskem uradu. — Hm! Kdo se ne smeje pri tem? — Da, imajo nas jako radi, ti debeli rejni gospodje pri našem občinskem uradu — dokler jim nosimo denar: kadar pa nam bi bilo treba dati naših pravic, store, kakor so storili s slovenskim razglasom na občinski tabli — obrnejo nam hrbet... Slovenci so radi te najnovejše nasilnosti našega občinskega urada jako razburjeni. Slučaj se bode ovadil namestništvu. — Nameravani izlet bralnega društva v Šent Lenart se radi nastalih ovir preloži na poznejši čas.

— **Ogenj.** Dne 5. t. m. ponoči zgorel je posestniku Rozmanu v Psarjih pri Laškem hlev.

— **Laško.** Na Ciril-Methodov večer zakurila sta se na hribčku pri Sv. Krištofa cerkvi dva velika kresa; pokanje možnarjev in spuščanje raket je povečalo slavnost. V najbližnji okolici smo uzrli do 10 kresov.

— **Občine, možje gornjeradgonskega okraja, na noge!** Posnemajte vzgled občin: Terbegovec in Ščavnica! Proč z nemškutarji, proč z Bračkijanci iz naših občinskih odborov! Pri prihodnjih volitvah za gornjeradgonski okrajni zastop mora biti zmaga naša. To je v vaših rokah, občine, v vaših rokah; možje — volilci, naprej po začeti poti.

— **Občinske volitve v Studenicah pri Poljčanah.** Pri občinskih volitvah v Studenicah so zmagali Slovenci, čeravno so nasprotniki brusili pete in jezike. V odbor je prišel samo eden Nемеc potom žreba. Slava vrlim volilcem!

— **Brežice.** Tukaj je že par dni neznosna vročina, več oseb je vsled iste nevarno zbolelo.

— **Utonila v Savi.** Marija Jegrič služkinja pri g. Janezu Grobušku v Brežicah se je šla dne 3. t. m. opoldne kopat v Savo in je utonila. 3 ženice, ki so bile zraven nje, so prestrašene zapustile nesrečnico v nevarnosti in bežale so proč, kričeč za pomoč. Truplo se še ni našlo.

— **Huda ura.** Dne 3. t. m. so imeli posestniki kozjanskih hribov, potem krško-brežiške doline hudo uro. Ob 4. uri popoldan se je po dotičnem okraju razlila strašna nevihta, toča je padala debelosti kurjega jajca. Vihar je vse strehe poškodoval ter vinogradnikom mnogo škode povzročil. Ubogi kmet že težko pričakuje podporo, katero ima dobiti radi ujme pred 2 leti, sedaj pa mu nevihta, pokonča vso nado. Podpore pa ni!

— **Društvo absolventov deželne kmetijske šole v Grottenhofu** je sklenilo dne 16. julija t. l. obiskati omenjeno kmetijsko šolo in se tukaj vsi bivši slušatelji (Absolventen) iste vladno vabijo

na udeležbo obiska. Shod v Grottenhofu omenjenega dne ob 3. uri popoldne.

— **Pri Sv. Joštu na Kozjaku** je dne 3. julija t. l. vdarilo v župnijsko gospodarsko poslopje in je pogorelo. Poleg stoječe župnišče je bilo vsled ognja v skrajni nevarnosti, a so je vendar marljivi domači gasilci, ki so prihiteli na pomoč, požara oteli in je ostalo nepoškodovano. Poslopje je bilo za malo svoto proti ognju varovano.

— **Kresovi na čast sv. Cirilu in Metodu** so goreli v obilnem številu po naših hribih in gorah, na raznih krajih je donelo gromenje topičev. Mnogi kresovi, gromenje topičev in ubrani petje je slavilo spomin naših slovanskih apostolov po kojih vzgledu in velezaslužnem delovanju naj Slovenci ljubimo svojo domovino ter marljivo delujemo za blagor in omiko svojega naroda.

— **Iz Ljutomera.** V 82. letu svoje starosti je umrl v torek, dne 27. m. m. g. dr. Iv. Farkaš praktični zdravnik in hišni posestnik v Ljutomeru. Pokojnik je bil menda najstarejši zdravnik na Štajerskem. Izvrševal je svoj poklic nad pol stoletja. Pokojnik je bil dober gospodar, vedno ljubeznjiv zdravnik ter zvest narodnjak. Ob občinskih volitvah ga ni nikdar manjkalo na volišču, tudi takrat ne, kadar je bil njegov glas uvrščen v tak volilen razred, v katerem ni bilo nobenega upanja zmage. Najlepši spomenik pa si je pokojnik postavil s tem, da je vse svoje premoženje — okoli 60.000 kron — zapustil za dijaške ustanove po 720 K za slovenske slušatelje iz ljutomerskega okraja ali sploh iz Štajerskega meščinske, pravoslavne ali modroslovne fakultete na kateremkoli vseučilišču. Glede zemljišč, ki se bodo iz zapuščine razprodala, je določil, da morajo priti samo v narodne roke.

— **Pri podružnici Sv. Ivana na Humu** sta izvoljena cerkvenim ključarjem za dobo šest let g. Jakob Zidarič ml., veleposestnik na Humu in g. Ivan Vtičar, posestnik v Loperčicah.

— **Veselica v prid „Učiteljskemu konviktu“.** Iz Mozirja: Letos se je prvokrat združilo učiteljstvo okrajev Gornjigrad in Vransko v svrhu prireditve skupne veselice. Ob priliki uradne konference dne 24. junija t. l. se je ista vršila. Velika veranda v hotelu „Avstrija“ v Mozirju je pač bila prav pripravna, da sprejme tako izbrano množico inteligentnega občinstva. Vranski tamburaši, pod vodstvom učitelja g. Jakšeta, so otvorili spored koncerta. Dodali so pri prosti zabavi še par komadov ter želi burno pohvalo. Zbrano učiteljstvo je pelo tri narodne pesmi v mešanem zboru. Vkljub samo eni skupni vaji — na dan koncerta — je bilo prednašanje pesmic prav dobro. Vsa čast vrlému pevovodju g. Rud. Vrblju, učitelju na Vranskem! Najimnitnejša točka vsega koncerta je pač bilo igranje g. Beno Serajnika na gosli. Proizvajal je deveti Berlotov koncert, na klavirju pa ga je spremljala znana izborna igralka gospa Fischerjeva. Srečolov je nudil krasne dobitke in po koncertu so neumorne gospice menda vse številke spravile v denar. Prosta zabava in ples sta trajala do ranega jutra. K veselici je došlo iz vseh obmejnih krajev lepo število prijateljev učiteljstva, zlasti iz Gornjega grada, Šoštanja, Nazarij itd. Želeti je le, da učiteljstvo ne ostane pri tej veselici, temveč da priredi zopet kaj enakega.

— **Vseučiliščnik se je ubil.** V graškem vseučiliškem poslopu se je usedel stud. phil. Zarovic na neko streho v drugem poslopu. Izgubil je ravnotežje in padel v globočino, kjer je obležal mrtev.

— **Nov polk v Mariboru.** Maribor dobi popolu poljski havbični polk s štirimi baterijami. V Mariboru zgrade radi tega novo artilerijsko vojašnico.

— **Lešnica pri Veliki nedelji.** V seji dne 2. t. m. je občinski odbor občine Šardinje izvolil svojega mnogozasluženega predstojnika gospoda Florijana Kuharič svojim častnim občanom. Ta vrli slovenski mož zupanuje že 27 let v tej občini, katera je pod njegovim vodstvom zelo napredovala. Bog mu daj še mnoga leta!

— **Gospod Ljudevit Pivko** je bil dan 7. t. m. na Dunaju promoviran doktorjem modroslovja. Čestitamo!

— **Toča v Trbovljah.** V ponedeljek popoldne se je po silni vročini ob četrt na štiri vsipala debela toča, kakršne najstarejši ljudje ne pomnijo. Stehali so eno zrno, ki je imelo tri četrtinke kg. Veliko škode je napravila na drevju, zlasti pa po vrtovih in njivah, kjer je sklestila vse do golega. Žito bodo morali pokositi. Potrja je tudi strešno opeko in razbila šipe na cerkvi in drugod. Na stari šoli n. pr. sta od 54 ostali celi samo dve. Padala je med močnim viharjem dobrih 5 minut ter imela smer od severoizhoda. Pač res, da je sv. Urh malokdaj brez nevihte.

— **Debela toča** je bila v ponedeljek v Mariboru in okolici. Toča je bila debela kot kurja jajca in nekaj še debelejše. Hvala Bogu, da je bila redka in kmalu ponehala. Posebno občutne škode ni napravila.

— **Gospodarsko-političen shod na Polenšaku** bode v nedeljo dne 9. julija ob 3. uri popoldne v prostorih g. J. Lovrec-a. Govorita poslanca dr. Ploj in Jurtela in drugi.

— **Izlet Srbov na Slovensko.** „Samouprava“ priobčuje program za izlet Srbov na Slovensko. Srbi odpotujejo 14. t. m. iz Beograda in dospo v Ljubljano 15. t. m. ob 7. uri zvečer s posebnim vlakom. V Ljubljani prenoče in se odpeljejo druga dne v Postojno, kamor dospo v nedeljo, dne 15. t. m.

— **Šliče s šolskega polja v Istri.** Učitelj na šoli „Lega Nazionale“ v Zrenju je bil prošlega tedna obsojen na 6 mesecev težke ječe radi zločina proti pravosti na škodo štirih deklic. Novine javljajo o tem groznem činu italijanskega „prosvetitelja“ naše dece, da so oblasti pustile to zver v človeški podobi, da se je navživala v svoji pohotnosti, a dajale so po orožnikih zapirati naše ljudi radi obrekovanja, ker so se pritoževali radi tega človeka. Iste oskrunjene deklice, žrtve te grdože, pa so morale odgovarjati radi krivega pričanja, v katero so bile zavedene od tega italijanskega učitelja! — A sedaj se čuje, da je ta zločinec dobil popotnico, da more, bogato obdarovan od svoje družbe, srečno popihati v blaženo Italijo.

— **Higiena v rodbini.** Vesela resnica je, da občinstvo čimdalje bolj vpoštevava svarila, ki izhajajo od najznamenitejših zdravnikov proti alkoholu in vsem pijačam, dražičim čivce. K poslednjim je šteti, kakor znano, zrnata kava, ki bi se je ne smela navaditi zlasti naša dorastajoča mladina. V prid vsake rodbine se je tudi v poslednjem desetletju izvršila nekakšna izprememba v navadi in provzročila jo je Kathreinerjeva-Kneippova sladna kava, ki ji posebno Kathreiner-Kneippovo proizvajanje daje okus in vonj zrnate kave. Zaradi te prednosti v okusu, vzorno združene s tako dragocenimi, zdravstvenimi lastnostmi sladovimi, je Kathreinerjeva-Kneippova sladna kava že izza 15 let najbolj priljubljena kavina pijača. Da si pa vsakdo zagotovi prednosti te rodbinske kave, ki speši zdravje, opozarjamo na to, da se pristna Kathreinerjeva-Kneippova sladna kava prodaja samo v izvornih zavojih z imenom „Kathreiner“ in s sliko župnika Kneippa kot z varstveno znamko. Vsi posnemki, ki jih pogostoma odtehtavajo odprto, so vedno le preprosto oprazen ječmen ali celo oprazena rž; to dvoje pa glede okusa ne more nikoli ustrezati zahtevam, ki jih upravičeno imamo do nadomestka kavine pijače.

Društveno gibanje.

— **Telovadno društvo „Celjski Sokol“.** V soboto, 8. julija t. l. ob polu 9. uri zvečer na dvorišču „Narodnega doma“ javna telovadba. Spored: 1. Proste vaje članov (za dunajski zlet). 2. Vaje s palicami, izvajajo sokolske gojenke. 3. Proste vaje gojencev. 4. Vaje na orodju (drog bradlja in konj). 5. Vaje na bradlji (izbrani telovadci). 6. Skupine. Po telovadbi jour fix. Sodeluje celotna „Celjska narodna godba. Vstopnina 40 vin. K udeležbi uljudno vabi odbor „Celjskega Sokola“.

— **Št. Pavel pri Preboldu.** Vrtni koncert priredi v nedeljo, dne 9. julija ob 5. uri popoldne pri g. Sadniku „Pri Savinskem mostu“ Št. Pavelska diletantška godba na lok z raznovrstnim in lepim sporedom.

— **Gotovlje.** Na veliko ljudsko veselico v Gotovljah pod lipami dne 16. julija 1905 vabi „Prostovoljna požarna bramba“. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vstopnina prosta. Vspored mnogovrsten: godba, petje, telovadba Sokolov, polževa dirka kolesarjev, rajanje pod lipami in mnogo druge zabave. Bratska in druga društva prosimo, da nam po možnosti naznanijo svojo vdeležbo vsaj par dni poprej. Odbor.

— **Narodna čitalnica v Mozirju** je volila dne 26. junija novi nadomestni odbor. Prvomestnik: Rudolf Pevec, namestnik: Alojz Goričar, blagajnik: Martin Videčnik in tajnik: Rado Tušak. Prvomestnik se je spominjal ob tej priliki svojega nekdanjega namestnika dr. Ferdo Böhma, ki si je pridobil mnogo zaslug, posebno je postavil našo „čitalnico“ na boljše gnotno stališče, kojega nam je pa neizprosna smrtna kosa prezgodaj pokosila.

— **Šoštanj.** Dodatno k poročilu o velikem glasbenem koncertu „Šaleške čitalnice“ objavimo sledeči spored: A. točke salonskega orkestra: 1. Jul. Moskau: „Slavnostna koračnica“, 2. C. Eknart: „Briljantna arija“, 3. H. Sattner: „Jesenske cvetke“ valček, 4. Havlasa: „Davorija na Kosovu“. B. točke Šoštanske narodne godbe: 1. Kostolecky: „Pod mirovno zastavo“, koračnica, 2. Jaksch: „V mornarskih krogih“, valček, 3. Adam: „Kraljičina straža“, ouvertura, 4. Cibulka: „Nokturno“, pesem, 5. Gialdino: „Minnetto“, 6. Parma: „Pozdrav Gorenjski“ valček, 7. Leibold: „Hrvatski dom“, veliki potpourri. — Odmor. — 1. Waldteufel: „Estudiantino“, valček, 2. Ipavic: „Domovini“, pesem, 3. Gleisner: „Srček“, mazurka, 4. Fr. Zikoff: „Romaneska“, fantazija, 5. Gleisner: „Gazela“, polka hitra. Začetek točno ob pol 4. uri popoldne, konec ob 7. uri zvečer. Vstopnina: prostovoljna. Posebna vabila se ne razpošiljajo. Zato je vsak rodoljub tem potom najuljudneje vabljen. — Čitalnični odbor in sploh vsi Šoštanski narodnjaki so trdno prepričani, da se tega koncerta vdeležijo mnogobrojno rodoljubov ne samo iz Šaleške doline, ampak tudi iz Celja, Savinske doline in od Slovenjegraške strani.

— **Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo** zboruje dne 16. t. m. ob 1 uri popoldne pri Sv. Križu tik Slatine.

— **Gasilno društvo za ormoško okolico** s sedežem na Hardeku ima v nedeljo, dne 9. julija t. l. ob 3. uri popoldne v okoliški šoli svoj občni zbor. Spored običajen s posebnim predavanjem o gasilstvu. Vsi društveniki so prijazno povabljeni. Odbor.

— **Pevsko in tamburaško društvo „Kum“ v Radečah** priredi s prijaznim sodelovanjem slav. pevskega društva „Zvon“ iz Šmartna ter slavne godbe c. in kr. pešpolka, Leopold II. kralj Belgije št. 27 dne 9. t. m. na vrtu gosp. Vinko Plaser v Radečah velik vrtni koncert s sledečim sporedom: 1. Runjanin: „Lepa naša domovina“, moški zbor, („Zvon“ in „Kum“). 2. Nedved: „Nazaj v planinski raj“, mešan zbor, („Zvon“). 3. Hudovernik: „Zvezda“, moški zbor, („Zvon“). 4. Sattner: „Na planine“, mešan zbor, („Kum“). 5. Bendl: „Križarji na morju“, meš. zbor, („Zvon“). 6. Pl. Zajc: „Črnogorac Črnogorki“, mešan zbor, („Zvon“). 7. Dr. G. Ipavec: „Pozdrav“, meš. zbor, („Zvon“ in „Kum“). 8. Dr. G. Ipavec: „Kukavica“, mešan zbor („Kum“). 9. Volarič: „Gospodov dan“, mešan zbor, („Zvon“). 10. Volarič: „Slovenski svet, ti si krasan!“, moški zbor („Zvon“). Med pevskega točkami svira slav. vojaška godba. Po koncertu prosta zabava. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 1 K.

Dopisi.

— **Šoštanj.** Zvedeli smo, da se slavno občinstvo iz Savinjske doline, katero je prisostvovalo zadnji veselici izleta Celjskega „Sokola“ v Braslovčah, hudo škandalizuje nad „Šoštansko narodno godbo“, katera je pri omenjeni veselici pod vsako kritiko igrala.

Izjavljamo s tem dopisom, da „Šoštanska narodna godba“ do sedaj še ni v Braslovčah bila angažovana in da leži v tej okolnosti ne samo velika pomota na strani slav. občinstva, nego grozna predrznost na strani tistih godcev, ki so se tam izdajali kot odsek „Šoštanske narodne godbe“.

Obžalujemo, da dotično pismo ni prišlo godbenemu odboru v roke, sicer pa itak ne bi bili mogli ustreči isti dan; prava „Šoštanska narodna godba“ je bila klicana na cerkveno slavnost in na koncert v Št. Andražu nad Polzelo, kjer je žela mnogo pohvale in popolno priznanje.

Eksistirala je prejšnje čase neka stara Šoštanska godba, katero smo v občie imenovali: „Škandalbanda“. Dotična godba se baje še sedaj tuintam sestavlja iz posameznih godcev iz Ljubnega, Mozirja, Rečice in drugih krajev pod vodstvom nekega starega kapelnika iz ven Šoštanja. Ta godba je pač bila v Šoštanj klicana na nemčurski strani dne 1. majnika t. l., da je po trgu škandal delala in posamezne nemčurske hiše guli la ter ušesa tržačanom žalila.

Ker ne vemo, če je bila ta godba omenjena nedeljo v Braslovčah, zato uljudno prosimo, naj nam blagovolijo čast. rodoljubje naznaniti ime dotičnega voditelja ove „Škandalbande“, ki se predrzne tam nastopati pod imenom odsek „Šoštanske narodne godbe“ in si usoja s slovenskimi trakovi ljudem pesek v oči metati, med tem ko v Šoštanji nastopa kot nemška godba.

Ker tudi dotična godba sploh nima pravice kje za denar igrati, bomo morali pri kompetentnih oblastnih svoje korake storiti, da se bodo taki škandali za nadalje preprečili. Omenimo pa, da se „Šoštanska narodna godba“ naročuje pod naslovom: Godbeni odbor, v roke c. kr. notarja Vinka Kolšeka v Šoštanju.

— **Iz Trbovelj.** Prosim, gospod urednik, blagovolite sprejeti nekaj odkritosrčnih besed, katere so namenjene tistim merodajnim faktorjem, ki imajo resno voljo koristiti s svojimi izgledi naši stvari, narodnemu vprašanju v Trbovljah. Ker se je v zadnjem času marsikaj pisalo iz Trbovelj, osobito po blagoslovljenju zastave „Pazniškega in delavskega podpornega društva“, naj tudi jaz spregovorim par besed, katere naj pripomorejo do lepšega in boljšega narodnega procvita v Trbovljah, kakor je bil dosedaj. Ako pogledamo v preteklost, smemo s zadostilom konstatirati, da se je v zadnjih desetih letih marsikaj spremenilo in obrnilo na bolje v korist našega materinega jezika in slovenskega življa. Ako pomislimo, da so naši starejši Trboveljčani kumovali nemškemu „Schulvereinu“ in, da so ravno takrat bili toliko narodno zaspani in brezbrizni ter so hodili podpirati sicer slabo stoječi „Süngerbund“, sedaj smemo biti ponosni, da se to ne godi več, kajti z njihovim izstopom je propadel „Schulverein“. Tudi „Süngerbund“ bi bil že zdavnaj izdihnil svojo ozko dušo, da ga ne podpirajo razun treh Nemcev, sami Slovenci!

Med vsemi narodnimi prireditvami, kar jih je videlo Trbovlje, moramo postaviti na prvo mesto blagoslovljenje zastave in veselico „Pazniškega in delavskega podpornega društva“. Vsa prireditve je napravila splošno najboljši utis — izjemno socialni demokrati ali pravzaprav njihovi voditelji, so nekaj malega godrnjali. Sedaj bojkotirajo nekega trgovca, ki je razobesil slovensko

zastavo. Živela prostost in enakopravnost! Pri tem seveda Bog ne daj — zabiti na krasno vspele veselice narodnih trboveljskih društev, v zadnjem času ustanovljenih, oziroma preorganiziranih v narodnem smislu. Ta so: „Slov. gasilno društvo“, „Moška in ženska podružnica sv. Cirila in Metoda“, „Tamburaško in pevsko društvo“. Zadnji dve priredita zopet kmalu večji veselici v korist narodu.

Res smo zadnjič pričakovali več tujih slovenskih društev, katera so izostala z izgovorom, da vsa prireditve nima dovolj narodne podlage. Prosimo, gospodje iz Celja in Zagorja naj bi se sami prepričali, koliko ponosnih slovenskih zastav je vihralo pogumno nad Trbovljami in — to naj bi ne imelo narodnega značaja? Vprašajte člane „Celjskega delavskega društva“, kako oni mislijo o tej narodni manifestaciji? Ako je bila res kaka napaka pri izključno narodni slavnosti, naj bi tega dotična društva, katerega so se odtegnila — ne vzela tako strogo, kajti pomislimo, da je to napako pripisovati društvenim članom, edino le radi njihovega globokega vtisa nekdanjega robstva nemškega tujca nad njimi in da imajo vsi člani novega društva resno voljo popraviti, kar so v prvem hipu zakrivali. To dejstvo pa blaži vso pregreho. Ravno s čvrstim in junaškim nastopom različnih slovenskih korporacij bi se narodni čut v Trbovljah povzdignil in ravno z njihovim nastopom bi druga društva navdušila naše ljudstvo, kateremu manjka narodnih — navdušljivih prizorov. To bi blagodejno vplivalo na naš narodni čut. Do „Pazniškega in delavskega podpornega društva“ imam odkritosrčno besedo. Prosim te, pusti svojo bojazen! Otresi se vseh pomislekov, priznaj in neustrašeno povej na vsa usta, da si slovensko društvo, da je tvoji zastavi kumovala čvrsta hčerka slovenske matere, povej, da se bode razlegalo daleč naokrog, da stoji pod tvojo zastavo sami krepki, neustrašeni slovenski sinovi in da je tvoje stremljenje po slovensko narodni naobrazbi, pokaži pravo lice, in mogočna zastava naj vihra edino nad našo materjo Slovenijo! Ravno v tem se bodeš ločilo od tukajšnjega internacionalnega socialno-demokratskega društva, katerega članom je njihov slovenski materni jezik istotako ljub, — kakor nemški ali kitajski. Le s pravim odlčnim licem bodeš lahko samozavestno in moško nastopalo in gotovo te druga bratska društva ne bodo pustila na cedilu. Drugim besedam zakleni srce, in s teboj bode narod — Bog ter sreča junaška!! Tvoj odkritosrčni prijatelj.

— **„Graški jour-fixi“.** Ker je pod tem naslovom v „Slovenca“ z dne 10. junija št. 133 od odbornikov društva „Domovine“ slabo informirani g. dopisnik o jour-fixih in našem društvu pisal neresnične stvari, si usoja podpisani odbor tem potom te podatke popraviti.

Društvo „Naprej“, ustanovljeno leta 1899. od graških Slovencev vseh slojev, ima namen zbirati graške Slovence ne glede na stan. Društvo ni politično, in se v njem zbirajo graški Slovenci vseh stanov. ne oziraje se na politično naziranje posameznika. Ko ga je pred leti začela zastrupljati politika, in bi društvo zašlo v škodljiv tir, prizadevali so si treznomisleči graški Slovenci, kojim je bil obstanek društva na srečo, zadušiti ves političen prepir v društvu. Posrečilo se jim to ni in pojav te jedra prazne politike ter plodnega komedijanstva je bil — ustanovitev slovenskega krščanskega društva „Domovine“. Novo ustanovljeno društvo je začelo takoj tekrovati z „Naprejem“ ter se v tem smislu posluževalo raznih sredstev, osobito z napadi na občnih zborih in po časopisih.

Komaj pa se je v zadnjem času po prizadevanju nekaterih za pozitivno narodno delovanje vnetih Slovencev razmerje nekoliko oblažilo, čutil se je zopet nek gospod poklicanega, v imenu „rodoljublja“ zaneti stari škodljivi prepir, pripiti društvu „Domovini“ posebno delovanje, „Naprej“ pa naslikati kot „liberalno“ društvo, ki je na robu propada. Ne oziraje se na vedne napade, delovalo je in deluje društvo „Naprej“ vztrajno v svojem delokrogu. Društvo šteje sedaj 80 udov iz vseh slojev, vendar je pretežna večina uradniškega stanu. Društvo nudi svojim društvenikom dobro urejeno čitalnico in knjižnico ter prireja veselice in zabave v narodnem duhu.

V povspeševanju družabnega življenja med graškimi Slovenci, nikakor pa ne, da bi bilo treba delavce dobiti nazaj v „Naprej“, je začelo zopet prirejati vsako soboto jour-fixe. Teh večerov, ki se vrše brez vsakega programa, se v častnem številu udeležujejo graški Slovenci vseh slojev, pa tudi drugi graški Slovani. Na prvem jour-fixu se je nad 50 oseb prav dobro zabavalo, prepevaje narodne slovenske in češke pesmi, in izrazila se je občna želja, da naj se isti vrše vsako soboto, a ne vsako drugo, kakor se je iz prva določilo. Nekemu privatnemu povabilu odzvali so se tudi člani „Domovine“ ter se udeležili tretjega jour-fixa. Ob pozni uri, ko je že mnogo udeležencev odšlo, vstal je predsednik „Domovine“ gosp. Kukmanov Matija ter s svojim izzivalnim govorom vzbudil med navzočimi (celo med člani društva „Domovine“) splošno ogorčenje. Na to mu seveda zaradi ljubega miru ni hotel nihče odgovarjati. Gosp. Š., ki pa ni niti ud „Napreja“, niti vrlega sl. akad. teh društva „Tabor“, je prisedel k g. Kukmanu

ter mu v celo privatnem pogovoru razkladal nedostatke društva „Domovine“.

Ta privatni pogovor je porabil g. dopisnik ter na nekvalifikovan način napadel „Naprej“ in „Tabor“. Da pri tem ni pozabil hvalisati „Domovine“, razume se samoobsebi in trdil je celo, da prihaja na njene prireditve čez 500 Slovencev, dočim je istina, da v Gradcu še ni bilo veselice, kjer bi se bilo zbralo toliko naših rojakov. Lokal, kjer priraja „Domovina“ svoje zabave, pa toliko občinstva niti ne obseže.

V interne zadeve društva „Domovine“ hočemo le v toliko poseči, kolikor smatramo to z ozirom na omenjeni dopis resnici na ljubo potrebno. „Domovina“, ki „dela največ z življenjskimi silami“ akad. društva „Zarje“, ne more zaradi premnogih nedostatkov v društvu samem procvitati, kakor bi bilo želeti. Raditega spé sedaj „poletno“ spanje tamburaški zbor in vsi drugi omenjeni klubi razven pevskega zbora. Ko bi se sedanji poklicani faktorji „Domovine“ udeleževali manj političnega strankarskega boja, brz dali svoje strasti, delovali bolj v procvit in napredek društva, segali bolj dejanski v svoj preobsežni delokrog ter ne nosili tega samo na ustnicah, bila bi gotovo „Domovina“ zbirališče „onih mnogih tisoč graških Slovencev, ki še sedaj zdihujejo v nemčurskih in socijaldemokratskih kleščah“. Odkrito izjavljamo, da smo se prav od srca veselili, ko se je v zadnjem času razmerje ublažilo in med svojimi somišljeniki, delovali smo vedno na pozabljenje prejšnjih nasprotstev in preprirov. Saj smo se trdno nadejali, da bo de sloga med nami rodila najboljše sadove in le složno, brez preprirov bi lahko preskrbeli za mnogoštevilno slovensko deco v Gradcu slovenski otroški vrtec. Vse je bilo že v najboljšem tiru; zdaj pa je žalibog vsled nastalega nesporazumljenja za dalje časa ustavljena započeta akcija. Čujemo sicer, da mnogoteri člani „Domovine“ z nastopom svojega predsednika niso zadovoljni in si žele z nami miru. Če je to res, moremo ta nastop le odobravati in slovesno izjavljamo, da smo z drugimi, treznimi in nepolitikujočimi možmi „Domovine“ vedno pripravljivi, dolovati skupno, za naše narodne koristi.

K sklepu opozarjamo še enkrat slav. slov. graško občinstvo in rodoljube z dežele na naše jour-fixe, ki se vrše vsako soboto zvečer v posebni sobi gostilne „pri divjaku“, Jakominigasse št. 3.

Odbor slovenskega izobraževalnega in zabavnega društva „Naprej“ v Gradcu nadansv. Cirila-Metoda 1905.

Narodno-gosp. novice.

Okuliranje.

Mi imamo več različnih načinov cepljenja, kakor cepljenje spomladi, cepljenje poleti. K letnemu cepljenju spada okuliranje, ali cepljenje na speče oko. Med vsemi načini cepljenja, je okuliranje najbolj v rabi in je tudi najboljše za našega sadjarja. V obče ima prednost v tem, da nastane mala rana, v primeri z drugim načinom cepljenja, in da naglo in lažje zaraste. Delo se hitreje zvrši in se še lahko večkrat ponovi v enem letu. S cepljenjem na speče oko se porabi najmanj časa in denarja.

Okuliranje se vrši, ko stopi drevje drugikrat v sok ali mezgo, to je v zadnji polovici meseca julija, avgusta in prvi polovici septembra. Pri pravilni vzgoji divjakov v drevesnici so isti postali sposobni za cepljenje. Pečke, posejane na pomlad, so vzklike in raste v divjake. Ko se pa začne cepljenje, so dobili ti primerno zrelost. Postali so debeli, kakor svinčnik. Opomniti je, da je za okuliranje sposoben le oni divjak, kojemu se koža rada lupi, in ki je dobil debelost svinčnika. Drobnejši naj rajši počakajo, da se drugo leto na pomlad pocepé. Ako se vzame za cepljenje predoben divjak, se težko zareže, ker je zarez malone po celem deblu; potem se težko zaveže in kar je glavno: slabo zaraste in mnogokrat niti ne. Tako drevo je vedno slabo in podvrženo raznim boleznim. Princip sadjarja pa mora biti: imeti v svoji drevesnici vedno čvrsta drevesca, dobro zaraščena in dobrih vrst. In ravno v tem se mnogo greši pri nas.

Slovenski gospodar, ki ima poleg drugih opravil malo drevesnico, se vsled pičlega časa malo briga za mladi naraščaj dobrega sadja. Ko pride čas cepljenja, navadno najboljši čas zamudi, ali pa ga zvrši v en dan, ne da bi pomislil in prevdaril, kaj in kako je za napredek in zboljšanje potrebno. Tu se narežejo cepiči iz katerega koli drevesa, se pocepi vse križem, da že drug dan ne ve več, kje ima to ali ono vrsto, seve tako dolgo, dokler ne začne na svojem stalnem mestu roditi. In če tedaj, v neprav prostor vsajeno drevo ne uspeva prav, je pa ono krivo in se tarna, da mu nič ne stori in da se svet bliža h koncu. Ni čudal... Kar se tiče vrst, se morajo izbrati najboljše, za katere ve po večletni izkušnji, da so za njega in za tisti kraj. Ni vsako drevo za vsak kraj in vsako lego. Tu se treba ozirati na podnebje, tla in potem tudi, se li bo ta ali ona vrsta najbolje prodajala. Mošancke se n. pr. ne sme saditi v nižave in bolj močvirnate lege, ker

v takih legah postane sadje pegasto in krastavo in je drobno. Tudi drevo ne raste dolgo in se hitro posuši. Pač pa dobro uspeva na visokih prostorih, kjer pride zrak do njega. Tukaj je sadje čisto in debelo, katero se z lahkoto proda. In sadjar mora gledati na to, da bo svoj pridelek kakor najlažje in najdražje spravil v denar.

Katera vrsta je za to ali ono lego najprimernejša, se najlažje in najceneje prepriča, da pogleda po svoji okolici. Pri sebi, sosedih, tudi v bližnjih farah ali vaseh bo videl različnega drevja. Tu vidi mošancko drevo na visoki legi, bujno in krepko z obilim, debelim in lepim sadjem. Tam zopet isto drevo v nižavi v močvirnatih legi pritlikavo, z osmukanim listjem in slabim drobnim sadjem. Sosed ima zlatormene. Preveč so v nižavi. Rodijo sicer zelo, ali rado gnije in sadje je pegasto. Tudi drevo je bolno, dočim je isto drevo pri njem lepo, ker stoji na zraku. V malo peščeni, recimo kameni zemlji, ki je topla, rodi Ananas reineta ali kraljevo jabolko izborno. Kanada reineta, debelo in skoro za vse neobčutno drevo raste najbolj v toplih legah. Ker pozno cveti ji ne škoduje pomladni mraz itd. — Nasprotno bo videl morebiti Cardinar reineta, ali kako drugo dobro vrsto, kojoj je slišal hvaliti. Videl bo, da v nobeni legi ne uspeva dobro. Prišel bo do zaključka, da ni zanjo tu podnebja in jo opustil.

(Konec prihodnjic).

Politični pregled.

— **Marš v smrt.** Polkovnik Klikič v Pulju je 3. t. m. peljal svoj polk v največji vročini po razbeljeni cesti med golimi pečinami na vojaške vaje. Od 800 mož, ki so šli navajose jih je vrnilo v Pulj le 300 in še ti popolnoma zdelani 500 jih je ležalopotleh, eden je umiral. Polkovnik je šel v Fazani v kopelji, vojaki so pa morali ležati po dvoriščih in potih, ožganih od solca. Polkovnik je vojakom zapovedal dvakrat defilirati pred njim. Splošno se najstrožje obsoja to polkovnikovo početje. Življenje vojakov sm zahtevati zase samo domovina, ne pa kak polkovnik.

— **Državni zbor.** V seji dne 5. t. m. je na interpelacijo poslanca Rizzija glede vojaških vaj, ki jih je te dni imel pešpolk št. 5 deželne brambe v Poli in na katerih je bilo več vojakov zadetih od solnarice, minister za deželno brambo Schönaich prečital uradno brzójavko, iz katere je razvidno, da je vaja trajala od 6. ure 25 minut do 9. in pol ure zjutraj, med tem časom so pa vojaki večkrat počivali ter se okrepčali z vodo. En mož je umrl, od 65 obolelih so vsi ozdraveli razun 16. Od teh jih 13 pojde kmalu zopet k svojim stotnijam, trije ostali so izven nevarnosti. Zdravnik, ki si je zvinil nogo, je moral v Polo po železnici, radi tega je polk ostal brez zdravnik. Minister poda zbornici obsirneje poročilo. — Zbornica je vsprejela predlogo glede spremembe zakona o hišem davku, potem predlogo glede nedeljskega in prazniškega počitka v obrtnem predmetu s spremembami, ki jih je sklenila gospodska zbornica.

— **Punt ruskih mornarjev.** V Odesi se boje, da bi se oklopnica „Potemkin“ vrnila pred mesto; zato so v naglici postavili v pristanišču več brzostrelnih topov. Turška vlada je v hudih skrbeh, ker jo je Rusija naprosila, naj ne priusti, da bi se oklopnica „Potemkin“ vsidrila v kakem turškem pristanišču ter se preskrbela s premogom in živežem. V pristanišče Varna sta prišli dve ruski vojni ladji, da zabranijo „Potemkinu“ se vsidrati. Iz Fedozije (Krim) je došla brzójavka, da je tja priplula oklopnica „Potemkin“. Puntarji so zahtevali premoga, živil in zdravnik. Mestni zastop so prišilili, da jim je zajamčil popolno varnost za enodnevno bivanje v mestu. Moštvo vseh ruskih trgovskih ladij, ki so se vrnilo iz Aleksandrije v Carigrad, se punta.

V Varno je priplula torpedovka, ki išče „Potemkina“. Vzela je oglja in vode in odplula nepoznanim ciljem. Bolgarska vlada je storila vse, da se ruski uporni mornarji razorože, če bi se pojavili v bolgarskih lukah.

„Potemkin“ je došel v Akerman na Krim. Ko niso hoteli moštvo dati živil in premoga, je torpedovka spremljevalka ustrelila. Nato so dali ladjam, kar so zahtevale.

Poroča se, da je „Stremijtelni“, ki zasleduje „Potemkina“ razobesil zastavo rdečega križa, da tako preslepi uporno moštvo in ladje nenadoma potopi.

— **Rusija.** Vsi listi se bavijo malone samo z revolucionarnimi izbruhi v Rusiji.

Upor ruskih mornarjev. Iz Petrograda poročajo, da se je uprlo moštvo na bojni ladji „Tri Svjatitelja“.

Upori ruskih posadk. Posadka ruske trdnjave Kovno je odpovedala pokorščino, tudi posadki v obmejnih mestih Eydthkunen in Wirballen nočeta ubogati.

Kako se je plenilo v Odesi. Vojaštvo je bilo ob plenjenju v odeskem pristanišču preslabo, da bi zabranilo množici pleniti, ki je štela nad 30.000 oseb. Množica je vzela vse, kar je le mogla. Oropane stvari so se takoj prodale. Dasi

je nastopalo vojaštvo z bajonetmi in kozaki z biči, ni vse prav nič pomagalo. Medtem so pričeli zažigati skladišča. Vojaštvo je slepo streljalo na zažigalce in roparje. 12 voz je vozilo proč mrliče.

Rusko-japonska vojna.

Zadnji teden ni bilo beležiti nobenih važnejših dogodkov na bojišču v Mandžuriji. Dne 1. julija je en oddelek Rusov napadel pri Sanvaise oddelek Japoncev, ki je zasedal pozicijo kakih 16 vrst južno od Lauhumpen. Ob 7. uri zvečer so Rusi vzeli to utrjeno pozicijo in so proganjali Japonce 3 vrste daleč, uničivši en cel japonski bataljon. — Ojama pa je sporočil istega dne, da je 13 milj severno-vzhodno od Hangpbina odbil 600 ruskih konjenikov. Istodobno da je bil neki drugi rusk oddelek napaden od Japoncev. Boj je trajal do jutra. Rusi so bili odbiti.

Dne 2. julija so Japonci zopet uprizorili ofenzivne izpade na vztočnem krilu, ki so bili vsi odbiti od Rusov. Vsi ti boji sprednjih oddelkov se vrše z menjevalnim se uspehom.

Japonski ofenzivni izpadi so začeli najprej na zapadnem krilu okolo 12. junija. Pozneje okolo 20. so prešli na vztočno krilo. Japonska ofenziva ni skoro nič napredovala kajti vidimo, da to, kar danes pridobivajo, jutri zopet izgublja.

Japonska vlada pozivlje vse Japonce v tujini, naj se postavijo pod prapore. V Angliji so spustili v morje novo japonsko torpedovko. Naročila je japonska vlada še dve.

Japonci Lineviča niso obkolili, pač pa obšli z obeh strani. V severni Koreji so se Rusi umaknili za Tumen. Vladivostok je zavarovan z minami na 7 vrst okoli. Ima 1000 topov in 50.000 mož posadke. V Sajgonu se nahaja 36 ruskih transportnih ladij.

Iz ruskih zajetih in dvignjenih ladij se osnuje novo japonsko brodogrje.

Ladji „Bajan“ in „Peresvjat“ bodo v Port Arturu površno popravili in jih na to prepeljali na Japonsko, kjer se bosta v ladjedelnici temeljito popravili. Čuje se, da bosta ti dve ladji z onimi ruskimi oklopnici, ki so jih Japonci ujeli v bitki pri Tsušimi, tvorili posebno brodogrje, čigar poveljstvo bo prevzeli oni japonski podadmiral, ki se je najbolj odlikoval v pomorski bitki v Korejskem prelivu. Japonci baje nameravajo poslati večje brodogrje v Indijski ocean, da bi tamkaj križarilo.

Potopljene japonske ladje. Dve japonski transportni ladji, katerih ena se je zvala „Tomimaru“, ste na potu z Japonskega v Korejo zadeli ob mine ter se potopili. Na krovu ste imeli 900 konjenikov s konji, 4 velike topove in mnogo drugega vojnega materijala.

Štabni kapitan Mihajlov, ki je v njetništvu na Japonskem, je poslal „Ruskemu Invalidu“ brzójavko, v kateri zatrjuje, da so se Japoncem v bitki pri Tsušimi potopilo 16 ladij, težko poškodovanih pa je bilo 24 ladij.

Raznoterosti.

— **Kako dolgo živijo ljudje?** Vseh ljudi na zemlji je okoli 1510 milijonov. Umrje jih vsak dan 91.550, vsako uro 3815, vsako minuto 63 ali vsako sekundo eden. Srednja doba človeškega življenja je 33 let. Od 10.000 ljudi doživi samo eden 100 let, od 500 samo eden 90 in od 100 samo eden 60 let. Glede poklica živijo najdalje duhovniki, namreč od 100 jih živi 42 do 70, kmetov pa 40 od 100 tudi do 70, trgovcev 33, učenjakov 27 in od zdravnikov samo 24 od 100 živi 70 let.

— **Turistika in tuberkuloza.** V listu za tuberkulozo in njena zdravilišča omenja dr. Weber (Jalta) pomen alpinizma v boju proti tuberkulozi. Po njegovem izvajanju ima ne ravno pretirana, ampak pametna turistika sledeče vplive na telo: „Povečano delovanje in boljša hranitev kože. Ukrepitev srčnega delovanja pri onemogli srčni muskulaturi, tako da se smatra pametne ture kot posebnost pri onemoglem srčnem mišičevju, tako nekako posebno vrsto srčne masaže. Vsled povečanega vzdihavanja koj v začetku ture in vsled globokega dihanja pri delj časa trajajočem izletu se krepko razvijejo pljuča do najfinejših bronhijalnih vejic, pri čemur se razširi tudi ogrodje in se okrepi tudi v veliki meri njegovo mišičevje. Tek se pojavi v začetku le tupatam, pozneje redno, vsled česar se pospešuje krvotvorni proces kakor tudi splošna hranitev. Energija živčevja in mišičevja se pomnoži. Spanje se izboljša in vpliva okrepujoče. Presnova se tudi vsekakor izboljša“. Te vplive alpinizma bi prav lahko uporabljali v obrambo pred tuberkulozo, ako bi vzgojili že mladino za potovanje in hribolastvo.

— **Kaj v šoli ni prav.** Jožka, ki je bil prvokrat v šoli, vprašajo mati iz šole prišedšega: „No Jožek, kako je bilo v šoli; ali ti je kaj všeč?“ — Nič kaj, odgovori Jožek, „dvakrat smo molili, pa nobenkrat jedli“.

— **Elementarna katastrofa na Češkem.** Minolo nedeljo je po več okrajih na Češkem napravila toča ogromno škode. Na nekaterih mestih je padala debela kakor kurja jajca. Na drugih krajih na Češkem pa tožijo o silni suši, po nekaterih okrajih ni že šest tednov deževalo, vsled česar je uničen velik del žetve.

Loterijske številke.

Dunaj, dne 1. julija 1905: 12, 3, 48, 13, 21.
 Line, " " " " 6, 43, 32, 82, 64.

Prodajalke

zmožne slovenskega in nemškega jezika, popolnoma izurjene v trgovini z mešanim blagom (začetnice so izključene), kakor tudi

čvrstega učenca

iz dobre hiše, ki je dovršil nekaj razredov srednje šole, sprejmeta
 (334) 3-1 Lebinger & Bergmann v Litiji.

Izjava.

Podpisani Janez Faktor pripoznajem, da sem res rekel v cinkarni pred delavci, da je pri Janezu Kos ravbarska oštarija in da se ne upam noter ter da bom vzel žandarje seboj, kadar bom prišel svoj dolg plačat; vse to sem rekel v pijanosti brez povoda. Radi tega preklicujem in obžalujem vse te besede.

Faktor Janez
 delavec v cinkarni.

Gostilna Sevčnik na Lavi

pri Celju (298)

priporoča izborna domača naravna vina po nizki ceni.

Lep senčnat vrt. Solidna postrežba.

Mizarji

za polaganje tlaka se iščejo. -----

Obrniti se je na J. Podpečan-a, mizarskega mojstra v Žalcu. (235) 2-1

Z letošnjo trgatvijo

se prodaja

Vinograd v Pišecah.

Lepa, solnčnata lega, zdravo, samo izborna trsje, zidana klet z vso opravo, kakor tudi nekaj posode. Vpraša se pod: M. L. C. 14, poste restante, Kranj.

Pri prvovrstni avstrijski zavarovalni družbi proti požaru in za življenje najdejo (228) 17-4

posredovalci

kot krajevni in okrajni zastopniki izplačujoči se postranski posel, kot glavni zastopniki in stalni potovalci pa dobro trajno službo. Ponudbe pod „15.305“ Gradec, poste restante

Pisateljski sotrudnik

se išče za dobo počitnic. — Ponudbe na upravnitvo „Domovine“ pod „Dr. O.“

2 učenca

iz dobrih hiš, ki sta dovršila nekaj razredov srednje šole; se takoj sprejmeta v trgovino z mešanim blagom

M. OGOREVC, Konjice
 (329) ŠTAJERSKO. 2-2

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju več take prilike!

500 komadov za gl. 1.95.

1 prekrasno pozlačena, precizijska ura z verižico, natančno išča, za kar se 3 leta jamči. 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s ponarejenim zlahtnim kamnom, 1 elegantna damska broža, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnjat možnjček za denar, 1 žepni nožek s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz double zlata s patentiranim zaklepom, pisalna priprava iz niklja, mičen album s prekrasnimi slikami, 3 šaljivi predmeti, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 1 jako koristno navodilo za sestavljanje pisem, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja vredna, velja samo gl. 1.95. Razpošilja proti post-nemu povzetju, ali če se denar naprej pošlje.

Dunajska razpošiljalna tvrdka

P. LUST, Krakov šte. 512.

(328) NB. Za neugajajoče se vrne denar. 2-2

Fižol, krompir, orehe, sploh vse deželne pridelke

kupi (42) 50-24

Anton Kolenc, trgovec v Celju.

PRIPOROČILO!

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril

dne 2. julija 1905

novo, moderno urejeno, vsem higijeničnim zahtevam zadostujočo

mesnico

Celje, Graška cesta št. 22

ter zagotavljam vse cenjene odjemalce, da jih bodem postregel vedno s svežim blagom, solidno in ceno. Za mnogobrojen obisk se priporoča z velespoštovanjem

JOSIP STELCER.

Napise za slavoloke za sv. birmo

ima v zalogi Zvezna tiskarna v Celju.

Potnikom v Ameriko v predvarek!!

Najstarejša tvrdka za špediranje potnikov

ZWILCHENBART

BASEL (Švica) Centralbahnplatz št. 9

84 sprejema potnike za linijo čez PARIS—HAVRE po najnižjih cenah; — vožnja na morju le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto. — Za večjo gotovost, da se potniki vkrcajo, spremlja jih eden uradnikov do HAVRE. — Govori in piše se v vseh jezikih.

84 Kdor hoče potovati, naj se pismeno obrne zaupljivo na nas, in sprejel bode brezplačno najboljša pojasnila.

Naznanilo!

Slavnemu p. n. občinstvu si dovoljujem uljudno naznanjati, da sem preselil s 1. julijem 1905 syojo

črevljarstvo delavnico

iz Rotovške ulice

v Graško cesto št. 22

(v hišo g. A. Kolenca).

Vsem cenjenim naročnikom in odjemalcem se priporočam v blagohotno naklonjenost i v bodoče ter zagotavljam vedno najtočnejšo in najsolidnejšo postrežbo, še posebno z ozirom nato, da sem si uredil svojo delavnico po najmodernejšem načinu in sem raditega v prijetnem položaju naznaniti, da sem vsem delom znižal cene. — Naznanjam tudi, da prevzamem razun finejših del tudi vsa priprosta dela, kakor tudi popravila. — Za delo in kakovost blaga jamčim.

(321) 10-2

Martin Kolšek
 črevljarški mojster v Celju.

Trgovina s papirjem, pisalnim
in risalnimi potrebščinami

prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

ZVEZDA TRGOVINA

prej D. HRIBAR

Rotovška ulica 2 **CELJE** Rotovška ulica 2
priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, doku-
mentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

Novosti:

Studončni kataster, dnevnik
občinskega zaklada, dnevnik
ubožnega zaklada } za občine
Dopisnice za naznanila izostanka vojaških
prememb

Izpisek iz zemljiške knjige } za odvetnike
a) posestni list } in notarje
b) bremski list

Dopisnice, poštne spremnice,
nakaznice, zalepke, spremnice
s povzjetjem, menice, čeki } veljavno samo
in poštne položnice za c. kr. } za naučne
poštne hranilnice } namene

Razdelitev učne tvarine, spisal K. Marschitz

Časovni predmeti:

Umetalni ogenj za veselice itd.

Lampijoni v raznih barvah in oblikah

Papirnati krožniki okrogli in štirioglati

Papirnat servijete

Karte za tombolo

Koriandoli (Confetti)

Serpentine (traki iz papirja) v raznih
barvah

svinčniki kamenčki
peresa tablice
peresniki gobice
radirke črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih čr-
tane, z eno ali dvema
kolonomi, v papir,
platno, gradl, ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade, krajne šolske svete, učiteljstvo,
župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope,
hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šolskih zvezkov in risank.

Papirnat vreče vseh velikosti po originalnih to-
varniških cenah.

Štambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken)
za urade in privatnike izvršujejo
se v najkrajšem času

Svileni papir v vseh barvah.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cveticami
od napriprostejše do najfinejše iz-
peljave.

Molitveniki za birmo, vez v raznih barvah.

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Pismeni papir v kasetah in mapah.

Zavitki za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potreb-
ščine so brezplačno na razpolago.

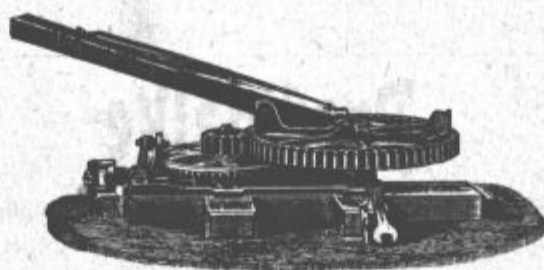
Trgovci in preprodajalci imajo
izjemne cene.

Priznano dobro blago.

Solidna in točna postrežba.

== Posebni ceniki strojev zastonj! ==

Vsakovrstne najboljše poljedelske stroje,
posebno pa

mlatilnice

za ročno rabo in na vitelj (gepelj) ter čistilnice
priporoča

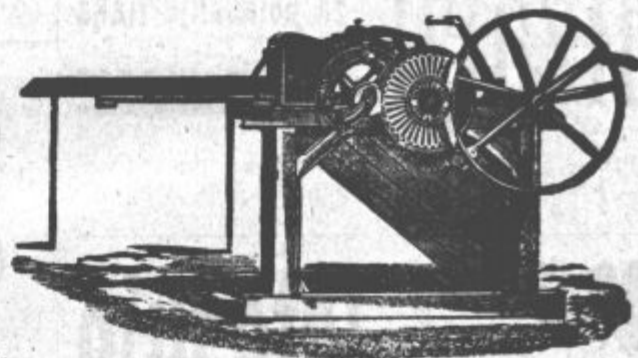
Trgovina z železnino „MERKUR“ P. MAJDIČ, Celje.

Zaloga

omar za led, strojev za
izdelovanje sladoleda, su-
rovega masla in prešic
za pripravljanje malino-
vega soka.

Vrtni stoli in železno pohištvo.

Traverze in cement!

Žužnoštajerska hranilnica v Celju

naznanja, da je **znižala obrestno mero od 1. pro-**
sinca 1905 pri zemljiških posojilih od pet na

štiri in tričetrt odstotke.

Za **občinska in korporacijska posojila** v okrajih
Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje in Vranksko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

Obrestna mera za **hranilne vloge ostane** kot je
bila dosedaj **4%**.

(14) 28

Stanje hranilnih vlog: nad 20 milijonov K.

Rezervni zaklad: nad 700.000 K.

V lastni hiši
v Prešernovih
ulicah števil. 3

poprej na
Mestnem trgu
zraven rotovža

Mestna hranilnica ljubljanska

sprejema hranilne vloge **vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne** in od
3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje

po 4%

ter pripisuje nevzdignene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih
obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.
Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem
svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti
to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na **zemljišča po 4^{3/4}%** na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik
toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno **5%** izposojenega kapitala.
Na ta način se ves dolg poplača **v 62 in pol leta**. Ako pa želi dolžnik poplačati
dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto **6%** izposojenega
kapitala. Dolžniku je na prosto dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posojuje se tudi na menice in na vrednostne papirje.

(264) 7-2

Original
SINGER
Nähmaschinen

Man beachte
die Fabrikmarke.

Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.

Vsak šivalni stroj ima varstveno znamko.

Najprimernejša darila za godove,
birno itd. so

**Singerjevi
šivalni stroji**

za domačo porabo in obrtne svrhe
vsake vrste.

Velika trpežnost in vzorna konstrukcija usposobljajo stroje do najvišje
tvornosti ter so vsakomur v uporabo.

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih
modernega in umetnega vezenja

Singerjevi šivalni stroji so na največjih svetovnih razstavah
odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev

CELJE, Kolodvorska ulica šte. 8. (152) — 25

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje

vsakovrstnih pušk

za lovcve in strelce po najnovejših sistemih pod
popolnim jamstvom. Tudi predeluje samokres-
nice, sprejema vsakovrstna popravila ter jih
točno in dobro izvršuje. — Vse puške so na
c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. —
Slovenske ali nemške cenike na zahtevanje
(255) zastonj in poštnine prosto. 50—8

40%

manj delavske sile potrebujejo gasilna društva pri
brizgalnicah najnovejšega zistema in, prenosom
ravnoteža, odlikovanega v Pragi na razstavi leta
1903, izumitelja in tvorničarja

R. A. SMEKAL-a

iz Smichova. Podružnica Zagreb.

Ti stroji delajo desno in levo, eno in dvo-
mlazno 30 do 35 m mlaza! Skladišče vseh gasilnih
potrebščin. Tudi na obroke.

S spoštovanjem (497) — 34

podružnica R. A. Smekal.

Kupujte narodni kolek!

V najem

je za ddati trgovina z dvema sobama, s ku-
hinjo in skladiščem, Trgovina je na najlepšem in
najbolj pripravnem prostoru v Št. Rupertu ter pre-
skrbljena kar najbolj z vsemi prodajalnimi
opravami.

(309) Več se izve pri oddajatelju 3—3

JOŽEF FRELIH

gostilničar in posestnik v
Št. Rupertu (DOLENJSKO).

Hmeljevke.

Za Ia. hmeljevke (velika mno-
žina) se iščejo odjemalci:
kupci ali posestniki. Ponudbe
pod: Hopfenstangen 3519,
na naslov Haasenstein &
Vogler, Wien I.

(386) 1

Najugodnejši pogoji
za zavarovanje.

Edina

zavarovalna družba

ki ima
slovenskega

Prva češka splošna delniška
družba za zavarovanje na življenje
popolnoma vplačana delniška glavnica K 2,000,000.

glavnega
zastopnika v Trstu

zavaruje na življenje in na do-
hodke — na vse načine

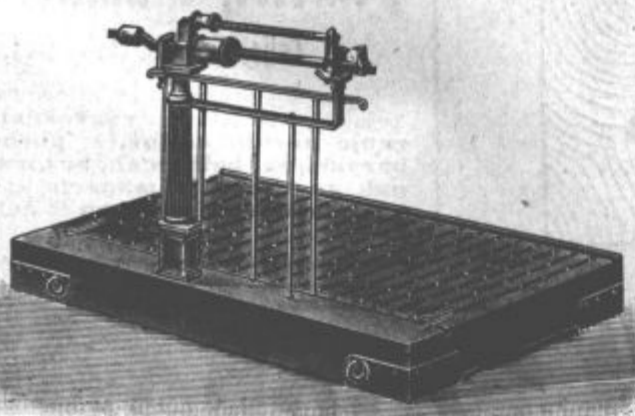
po zelo nizkih postavkih.

Natančnejša pojasnila daje

glavno zastopstvo za slovenske dežele v Trstu

ulica Torre Bianca št. 21 I. nadstropje

in njegova okrajna zastopstva v vseh mestih in večjih krajih.

Različne tehtnice.

Izdelujem nove ter popravljam
tudi stare, bodisi decimalke,
premostne ali sploh vsake vrste
tehtnic.

Štedilna ognjišča,

vsakovrstna, velika in najfinejša, kakor
tudi mala in prosta, izdelujem sam. Za
ista prevzamem tudi nabavo pečnic, kakor
tudi zidarska dela z jamstvom dobrega
izršila. — Štedilna ognjišča imam vedno v zalogi; po poslani meri se ista hitro izvrše.

Vsakovrstne vodovode,

bodisi iz studencev, vod-
njakov ali hidravličnimi
vidri, odkoder se voda lahko
poljubno napelje bodisi v

kuhinje, pralnice, dvorišča, hleve ali vrtove!

Prevzamem popolno napravo kopališč, najšibodo gorka, mrzla ali parna kopališča,
bodisi za zasebnike, zavode, občine itd. —
Izvršujem vsa konstrukcijska dela, kakor

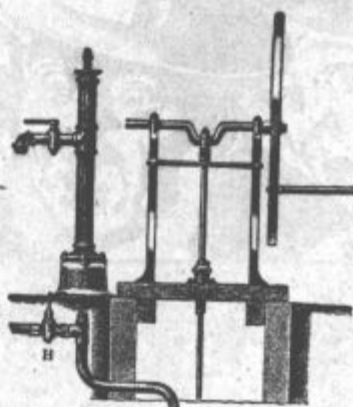
mostiče, železne cvetličnjake, verande, stopnice, ravne ali okrogle.
Vsakovrstne železne ograje (tudi iz žice), n. pr. za stopnice, cerkve, šole, grobove, vrtove in
zasebne hiše itd. — Železna vrata za prodajalne in
okna, primerna za vsako stavbo, osobito za tovarne, skladišča ali hleve, napeljavo strelodovov itd.
Sploh izvršujem vsa stavbinska in umetniška v mojo stroko spadajoča
dela po tovarniških cenah.

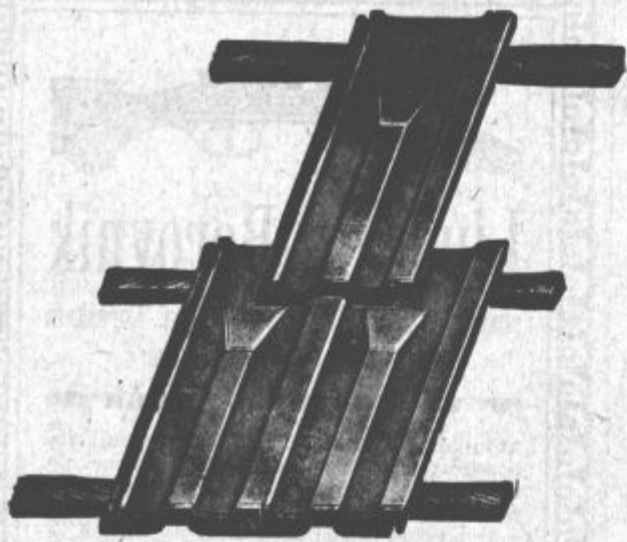
Priporočam se za obilno naročbo

(154) 40—14

IVAN REBEK, stavbeni in umetni ključalničar

Poljska ulica št. 14. **CELJE** Poljska ulica št. 14.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke Koroški model (Strangfalzziegel).

(222) 20-10

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. ♦ Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in J. Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki. Takojšnja in najzanesljivejša postrežba. Sprejmejo se zastopniki.

Kdor je vaje piti kakao, naj v svoj prid poizkusi novo vrsto

Ivana Hoffa

KANDOL-KAKAO

ki zaradi svoje nezatne toščatosti ne moti prebavljanja, ampak je jako lahko prebaven.

Kandol-kakao

ima mimo vseh drugih kakaovskih vrst vrhutega to odločilno prednost, da je ob najboljšem okusu dokaj cenejši in zaradi združitve s sladom tudi jako redilen.

Kdor poizkusi Kandol-kakao, ga rabi trajno.

Zavoji po 1/4 kg 90 vin. se dobivajo v vseh trgovinah s specerijskim in kolonialnim blagom.

> > 1/2 > 50 >

Pristno samo v zavojih z levjo znamko.

Penzionist

nemškega in slovenskega jezika zmožen, išče službe občinskega tajnika, ali pa oskrbnika (Wirtschaftler) pri kaki graščini, ker je izvežban v vseh strokih kmetijstva. Več pove uredništvo.

Dva trgovska pomočnika

sprejme

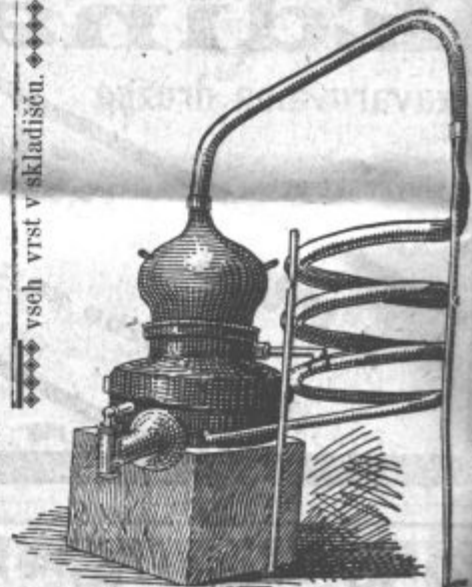
Ivrdka Uršič & Sipej v Brežicah

pod ugodnimi pogoji, enega za manufakturno, drugega za (324) 2-2 špecerijo in železno trgovino.

Zacinjenje in popravila vsake vrste točno in ceno.

Kotli za pranje in kuhanje žganja

vsch vrst v skladišču.

Demetrij Glumac, kotlar

Celje, Graška cesta šte. 28

se priporoča p. n. naročnikom za vsa v njegovo stroko spadajoča dela kaker za vsakovrstno montiranje parnih kotlov, za parne stroje v barvarijah, belilnicah, kožarnah, tovarnah za sveče in magarin itd., pare in vodovode v bakru in železu.

(238) 50-17

Zacherlin

pomaga izbornu kot nedosežen uničevalec mrčesa.

Kupi samo v steklenicah.

Celje: Gustav Stiger
" Victor Woggr
" Alois Walland's Nf.
" Carl u. Frid. Teppel
" Milan Hočevar
" Josef Matič
" Anton Ferjen
" Franz Zangger
" Anton Topoljak
" Ferd. Jakowitsch
" Anton Kolenc | Celje: Franz Pečnik
" Franz Ranzinger
" Rauscher Adler Ap.
" Johann Ravnkar
" Otto Schwarzl & Co.
" Josef Srimz
" Franc Urch
" Johann Lauric
Dobrna: Josef Sikošek
Braslovce: Johann Pauer
" Ant. Plaskan | Konjice: Franz Kupnik
Vojnik: Franz Zottl
Hrastnik: Paul Bauerheim
" Konsumno društvo
" Josef Wouk
Ljubno: Joh. Filipič
" F. X. Petek
Sevnica: S. F. Schalk
" Ludwig Smole
" Anton Verbič
Trg Lemberg: Fr. Zupančič
Gomilsko: Franz Cukala | Trg Laško: Andr. Elsbacher
" Carl Hermann
Planina: Ludw. Schescherko
" F. Wambrechtsteiner
Gornjigrad: Jacob Božič
" Franz Scharb
Poljčane: Ferdinand Ivanus
" Franz Kaučič
" A. P. Krantsdorfer
" Anton Schwetz
" Carl Sima | Mozirje: Leopold Vukič
" Rudolf Pevec
Pristova: Marie Suppanz
" Anton Suppanz
Brežice: Franz Mathes
" Joh. Pinteric
" Uršič & Sipej
" Franz Varlec
Žalec: Adalbert Globočnik
" Adalbert Geiss
" Jacob & Marie Janič
Vitanje: Anton Jaklin | Trbovlje: Konsumno društvo
" Franz Dežman
" Anton Krammer
" Jos. Mahkovec &
" Jos. Moll
" Johann Müller sen.
Videm: Joh. Nowak
Velenje: Ulrich Lager
" Carl Tischler
" Josef Wutti
Št. Jurij: F. Kartin nasl.
" J. F. Schescherko |
|---|--|--|--|---|--|

